BOSTON PUBLIC LIBRARY
CHIEF OF B.SEL.DT.-REF.DI
COPLEY SQ.
BOSTON 16, MASS.

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ LAIKRAŠTIS

Copyright, 1951, by the Society of the Franciscan Fathers

XXXVI. Nr. 58 PENKTADIENIS (FRIDAY) LAPKRIČIO (NOV.) 16 D., 1951 M. 10 CENTŲ

ĮTEIKTAS JUNGT. TAUTOMS MEMORANDUMAS GENOCIDO REIKALU

Susijusiems su Jungt. Tautų sesija Lietuvos reikalams vadovauja Dr. St. Bačkis

Visiems reikalams, susijusiems su Jungt. Tautų sesija Paryžiuje, vadovauti VLIKo Vykdomoji Taryba paprašė Lietuvos atstovą Paryžiuje Dr. St. Bačkį, jam pavesdama sutelkti visas diplomatines jėgas, kurios tik bus reikalingos šiai akcijai. Jau dabar į šį darbą aktyviai įsijungė prof. J. Baltrušaitis, pulk Lanskoronskis, E. Turauskas. Numatyta, kad šiam metui pagal reikalą bus patelkta ir daugiau jėgų.

Savo ruožtu Amerikoj paruošiamuosius darbus atliko Lietuvių Pat. Grupė prie FE, bendradarbiaudama su Lietuvos ministeriu Vašingtone. Min. P. Žadeikis drauge su Latvių ir Estų diplomatais, taip pat čekoslovakų, lenkų, rumunų ir vengrų tautinių komitetų atstovais Amerikoje įteikė Jungtinėms Tautoms bendrą memorandumą dėl genocido.

PRIIMTA JUNGT. TAUTŲ SESIJOS DARBOTVARKĖ

Paryžius. — Jungt. Tautų visumos posėdis priėmė šios sesijos darbotvarkę, kurioje numatyta apsvarstyti šios sesijos metu 68 paskiri klausimai. Tarp kitų dalykų nutarta į darbotvarkę įrašyti komisijos Vokietijos rinkimų klausimui ištirti klausimą, nacionalistinės Kinijos ir Jugoslavijos skundus prieš Sovietus bei Vakarų Sovietų pasiūlymus nusiginklavimo klausimais. Sovietų pasiūlymas svarsyti komunistinės Kinijos priėmimą į Jungt. Tautas didele balsų dauguma buvo atmestas. Šioje sesijoje dar bus svarstoma atominės energijos kontrolės ir kolektyvinio saugumo planai, Graikijos ginčas su Sovietų satelitiniais kraštais, žmogaus teisių sutartis, Indijos skundas prieš Pietų Afriką dėl jos piliečių blogo traktavimo ir eilė kitų plačių tarptautinės politikos klausimų.

VOKIEČIAI LIETUVOS PASUS PRIPAŽĮSTA

Lietuvių pasų reikalas Vokitijoje veiksnių atsidėjus studijuojamas. Šiuo metu dar tebėrenkama reikalinga medžiaga, ir veikiai tuo reikalu numatoma duoti reikalingų patarimų. Bet ir dabar vokiečių pasus išduodančių įstaigų nedaroma jokių sunkumų gyvenantiems su lietuviškais užsienio pasais, nebent jiems susidaro kai kurių nepatogumų keliaujant užsieny pat kai kuriose vietovėse, pvz. per kai kurias teritorijas. Taip Muenchene ,vietoj laikinųjų asmens pažymėjimų (Kennkarte) į naujuosius užsieniečių asmens dokumentus (Fremdenpass) nedaroma sunkumų įrašyti Lietuvos pilietybę.

VLIKo pirmininkas sveikina mokytojų konferenciją

Šio mėn. 18 d. įvykstančiai New Yorke lietuvių mokytojų konferencijai VLIKo pirmininkas prel. M. Krupavičius atsiuntė sveikinimą, kuriame tarp kita ko pažymi: "Ja džiaugiuosi ir daug iš jos laukiu. Jūsų organizacija daugiausia padės lietuvybės išlaikymo darbe ir bus mano svarbiausia talkininkė."

— URT valdytojas prof. J. Brazaitis lankėsi Vokiečių užsienio reikalų ministerijoje Bonoje, tarptiniame komitete krikščioniškajai kultūrai ginti, lenkų ambasadoj ir nuncitūroj Godesberge. Turėjo taip pat pasikalbėjimą su garsiuoju amerikiečių žurnalistu Schweitzeriu.

— Vykdomoji Taryba yra paprašiusi Lietuvos atstovą Paryžiuje Dr. St. Bačkį ir prof. J. Baltrušaitį dalyvauti Europos Tarybos suvažiavime, o kun. Krivicką sekti suvažiavimo eigą kaip korespondentą.

— Mažosios Lietuvos Tarybos spaudos komisija buvo susirinkusi posėdžio ir svarstė klausimą, kaip patobulinti Mž. Lietuvos spaudą ir suintensyvinti jos organizaciją, ypač juridiškai legalizuoti jos leidybinį darbą. Taip pat ruošiamas "Liet. Keleivio" kalendorius. Numatomas greitai sušaukti Mž. Lietuvos Tarybos prezidiumo posėdis.

IŠLEIDŽIA LIETUVOS TIKINČIŲJŲ LAIŠKĄ ŠV. TĖVUI

Tarptaut. Komitetas krikščioniškajai kultūrai ginti išleidžia vokiečių k. pirmą savo leidinį "Lietuvos tikinčiųjų laišką Šv. Tėvui", atneštą į Vakarus Lietuvos partizanų. Tiražas 10.000. Numatyta ir daugiau leidimų. Komitetas stengiasi kad šis leidinys, kaip pirmasis tis rūšies iš viso, kuriuo ir jis pats taip pat prisistatys vokiečių visuomenei, būtų ir techniškai paveikslingai atliktas. Leidinio viršely nupieštas žemėlapis, kuriame Pabaltijo kraštai padengti juoda spalva ir su strele vokiškai užrašas: "Čia kovoja kryžius prieš bolševizmą", apačioj — "Pagalbos šauksmas iš Lietuvos miškų". Vokiečių žinomosios Herderio leidyklos leidžiamas A. Maceinos veikalas apie Antikristą vokiečių k. turėtų pasirodyti prieš N. Metus. Pasirodymas ilgiau užtruko dėl prof. V. Šilkarskio įžangos. Dabar ji jau parašyta ir Herderio surinkta. Prof. Šilkarskio pareiškimu, tai yra antroji savo vertingumu knyga apie Dostojevskį ir Antikristo problemą iš viso. Herderio leidyklai įduotas išleisti dar vienas Maceinos veikalas. Autorius verčia į vokiečių k. ir savo "Jobo dramą". Vokiečių visuomenei supažindinti su bolševizmu Lietuvoje į vokiečių k .taip pat išversti V. Ramono "Kryžiai', kurie netrukus bus duoti rinkti.

— Vykdomoji Taryba patvirtino Revendikuotinų Sričių Tarnybos sąmatą, įgalinančią visa plotme tvarkyti Mažosios Lietuvos reikalus.

— Tarptautinis komitetas krikščioniškajai kultūrai ginti lapkričio 6 d. Bonoje šaukia steigiamąjį suvažiavimą. Pakviestas taip pat lietuvių atstovas, kurio rūpesčiu numatoma taip pat pakviesti ir estus su latviais. Į suvažiavimą pakviesti ir jame dalyvaus prancūzų prof. Lesoudr, belgų Van Zeelandas ir kt. Posėdžiaus bundestag rūmuose.

Komunistai iššudė amerikiečius belaisvius

Pusanas. — JAV aštuntosios armijos atstovas pulk. J. Hanley spaudos konferencijoj pranešė, jog nuo karo pradžios surinktais duomenimis komunistai Korejoje iššudė apie 5,500 amerikiečių karo belaisvių, 290 kitų tautybių Jungt. Tautų karių, apie 11,000 pietų korejiečių ir apie 250,000 civilių Korejos gyventojų. Didžioji dalis iššudyta kiniečių po to, kai jie įsikišo į Korejos karą, nors jie skelbia, kad laikosi Genevos konvencijos. Didžiausios belaisvių žudynės įvyko 1950 m. rugsėjo 16-18 d., kada prie Jalu buvo nužudyta 1250 amerikiečių karo belaisvių.

Hanley nurodė, jog duomenys apie belaisvių žudymą yra dar nepilni, bet ir dabar turimieji rodo, jog Korejoj vykdomi komunistų tokie barbariški dalykai, kurie net komunistiniuose kraštuose dar negirdėti.

DĖL PALIAUBŲ SUSITARTI NESISEKA

Tokio. — Delegacijos vėl buvo susirinkusios posėdžio, bet pažangos paliaubų klausimu nepasiekta. Komunistai ir toliau spiriasi, kad karo veiksmai turi būti sustabdyti tuojau, nustačius demarkacijos liniją. Bet Jung. Tautų atstovai su šiuo komunistų reikalavimu nesutinka ir reikalauja pirmiau susitarti ir kitais pagrindiniais klausimais — pasikeitimo karo belaisviais, paliaubų vykdymo priežiūros bei svetimų pajėgų iš Korejos atitraukimo. Sustabdžius karo veiksmus, komunistai nebeturės intereso kitais klausimais susitarti ir ginčus gali tęsti ištisais metais, kaip dabar jau kelintas mėnuo tęsia derybas dėl paliaubų.

KOMUNISTAI BANDĖ PULTI

Kai vidurinėje ir rytinėje fronto dalyje pastarosiomis dienomis buvo palyginti ramu, komunistai bandė pulti gana didelėmis jėgomis vakarinėje fronto dalyje. Bet jie čia buvo su dideliais nuostoliais atmušti, kovos lauke palikdami ne tik daugiau kaip 600 savo karių lavonų, bet ir nemaža ginklų bei municijos. Orui pagerėjus, Jungt. Tautų oro pajėgos puolė priešo frontą vidurinėje bei vakarinėje dalyje, padarydamos jam stambių nuostolių. Priešo lėktuvai nepasirodė.

Iš esamų duomenų daroma išvada, jog galima laukti sunkių žiemos kovų, nes priešas yra sutelkęs naujus pastiprinimus ir nemažus kiekiu artilerijos, tankų bei lėktuvų. Šiuo metu fronte iš abiejų pusių skaitoma apie 500,000 karių.

KOMUNISTAI SUJUDO IR PALESTINOJ

Jeruzalė. — Greičiausiai ryšium su prasidėjusiais pasikalbėjimais dėl Viduriniųjų Rytų gynybos sujudo komunistai ir Izraelyje. Kartu su Mapam partijos nariais jie suruošė demonstracijas, kurių metu nešė plakatus su įrašais: "Vietoj atramos punktų amerikiečiams duokite liaudžiai duonos." Tel -Avive jie suruošė panašias demonstracijas, reikalaudami "taikos ir duonos". Izraelio darbo unijos tas demonstracijas griečiausiai pasmerkė, nors ir reikalauja, kad būtų griežčiau kovojama su spekuliacija.

Atleistas Argentinos kariuomenės vadas

Buenos Aires. — Paskelbus bausmes nepavykusio rugsėjo 28 d. sukilimo dalyviams, pradėta Argentinos armijos reorganizacija, kurios metu atleistas iš pareigų ligšiolnis vyr. kariuomenės vadas gen. A. Sorai ir eilė kitų aukštų karininkų.

MOSSADEH OPOZICIJA IRANE DIDĖJA

Teheranas. — Min. pirm. Mossadeh, kuris grįžta iš JAV tuščiomis rankomis, susitiks su padidėjusia jo vyriausybei opozicija ir dideliais ekonominiais sunkumais. Mossadeh ilgai užtruko Washingtone greičiausiai tikėdamasis, jog pavyks su amerikiečių tarpininkavimu palenkti anglus naujoms deryboms Irano siūlomomis sąlygomis. Bet tos jo viltys nepasiteisino.

Šis Mossadeh nepasisekimas sustiprino jo politikos priešininkų padėtį. Jam prikišama, jog savo politika jis griauna visą krašto gyvenimą ir stumia jį į komunistų rankas. O yra duomenys, kad komunistai yra pasiruošę įvairioms galimybėms. Neseniai padarytų kratų ir suėmimų metu buvo rasti dokumentai, jog komunistai buvo jau išdirbę smulkų planą, ko jie imsis, jeigu į kraštą įžygiuotų anglų kariuomenė. Taip pat iš tų pačių dokumentų matyti, jog komunistų pasiruošimai bei keslai sudaro kraštui rimtą pavojų.

Mossadeh prisipažįsta bėdoj esąs

Washingtonas. — Kad Irano padėtis kritiška, Mossadeh pripažino čia kalbėdamas spaudos atstovams. Padėtis, jo žodžiais, esanti tokia rimta, jog niekas jos pasekmių nė pramatyt negali, jei nebus gauta pagalbos. Mossadeh nori gauti iš JAV 120 milijonų dolerių paskolą, iš kurių 50 milijonų tuojau pat. Bet jis ir toliau puola anglus ir esąs užsimojęs laikytis ligšiolinės savo politikos. Jo pastangos gaut paskolą kol kas nedavė pasekmių. Jis esąs net asmeniškai tuo reikalu kreipęsis į prez. Trumaną. Šeštadienį Mossadeh grįžta į Teheraną.

GAUSŪS SUVAŽIAVIMAI

New Yorke šios savaitės pabaigoje vyksta net keli suvažiavimai.

Lapkričio mėn. 15 d., ketvirtadienį, buvo susirinkusi posėdžio Amerikos Lietuvių R. K. Federacijos vyriausia taryba, kuri apsvarstė visą eilę aktualių katalikiškos akcijos ir lietuvybės išlaikymo klausimų.

Lapkričio 16 d., penktadienį, prasidėjęs ALTo metinis suvažiavimas tebevyksta toliau ir užtruks dar vieną dieną.

Lapkričio 18 d. bus iškilmingos Amerikos LB įkurtuvės ir mokytojų suvažiavimas.

Kansase bandomi didžiausias šiuo metu bombonešis B-47 ir naikintuvas F-86. Naujasis bombonešis sveria 185,000 svarų ir gali pasiekti dauglau kaip 600 mylių į valandą.

Marinų korpuso kariai Korejos fronte švenčia 176 metų korpuso įkūrimo sukaktį. Ant sukaktuvinio torto pavaizducta, kaip korpuso kariai peržengė 38 paralėlę.

PASAULY TRŪKSTA MAISTO

Roma. — Čia Jungt. Tautų Mitybos ir Žemės Ūkio Organizacijos sušauktoje pasaulio ręaitinimo konferencijoje iš padarytų pranešimų paaiškėjo, kad trys ketvirtadaliai žmonijos neturi pakaankamai maisto. Pasauly maisto gamyba šiuo metu yra didesnė 9% kaip buvo prieš praėjusį karą, bet tuo metu žmonių padaugėjo 13%, taigi kiekvienam asmeniui pasaulyje apie 4% maisto ištekliai yra sumažėję. O jau ir prieš karą maisto gamyba pasaulyje buvo nepakankama. Ypatingai nepatenkinama maitinimosi padėtis yra Tolimuosiuose ir Artimuosiuose Rytuose bei Afrikoj, kur gyvena trys penktadaliai visos žmonijos. O padėtį dar apsunkina maisto pervežimui laivų trūkumas ir transporto brangumas.

DUOS SUNKIŲJŲ GINKLŲ TITO ARMIJAI

Belgradas. — Tito ir JAV atstovas G. Allen pasirašė susitarimą, kuriuo numatoma Jugoslavijos armiją aprūpinti sunkiausiais JAV ginklais ir pasiųsti į Jugoslaviją JAV karinę misiją.

Nobelio premija

Šiais metais paskirta švedų rašytojui P. Lagerkwist.

SUGLAUSTOS ŽINIOS

- Gen. R. Taylor, kuris komanduoja šiaurėje esančias Atlanto pakto oro pajėgas, pareiškė, jog Sovietų tvirtinimas, kad JAV rengiančios Špicbergene karines bazes, yra grynas prasimanymas.
- Argentinos prezidentu naujam šešerių metų terminui vėl išrinktas J. D. Peronas.
- Nenurodydama pagrindo, komunistinės Vengrijos vyriausybė iš dalies uždarė sieną tarp Vengrijos ir Jugoslavijos.
- Prie Šiaurės Carolinos krantų vyksta JAV karo laivyno manevrai, kuriuose dalyvauja 200 laivų ir 20,000 karių. Manevruose badomi ir gynimosi būdai nuo puolimų atominėmis bombomis.
- Žiniomis iš Paryžiaus, Jungt. Tautų posėdžių užkulisiuose amerikiečiai bando tarpininkauti tarp Egipto ir Anglijos Suezo kanalo ir Sudano klausimu.
- Senatorius Duff ir buvęs senatorius Darby, abu respublikonai, paskelbė, jog bus sudaryta organizacija, kuri dės pastangų gen. Eisenhowerį išstatyti ateinantiems rinkimams kandidatu į prezidentus. Pats Eisenhoweris ligi šiol nėra pareiškęs, ar jis mano kandidatuoti.
- Filipinų senato rinkimuose laimi dabartinės liberatlų vyriausybės priešininkai nacionalistai. Komunistiniai partizanai kai kuriose vietovėse bandė sutrukdyti rinkimus, bet kariuomenės dalinių buvo išsklaidyti.
- Anglų-Amerikiečių naftos bendrovė sudarė su Kuwait arabų valstybėlės šeiku naują sutartį dėl Kuwait naftos šaltinių naudojimo. Kuwait naftos gamyba į metus siekia jau 25 milijonus tonų ir didele dalim atstoja nebegaunamą Irano naftą, kurios į metus buvo gaminama 30 milijonų tonų.
- Švediją pasiekusiomis žiniomis, Sovietai pradėjo skubų savo pramonės įmonių kėlimą iš Europinės Rusijos dalies už Volgos, nors dėl to tam tikram laikui žymiai sumažės gamyba. Eilė įmonių esą keliama ir iš Baltijos kraštų. Manoma, jog tai turi ryšio su naujai padarytais Sovietų svarbiais kariniais nutarimais.

Dr. Kazys Sruoga-Veržikas

JUOKAS, BET NE IŠ LINKSMUMO

- **Pasiselė**
- **Sovietų įrankis Amerikos rankose**
- **Ar bus pakartota Jalta?**

Cicero, Illinois. — Iki šio laiko Sovietai įsitutusiu tempu ginkglinklavosi ir visur šaukė, kad tik jie vieni nori taikos. Jie kaltino visus, o pirmoje eilėje Ameriką, kad ji norinti užkarauti Sovietus. Amerika gi darė priešingai. Tuojau po karo visiškai nusiginklavo. Bet tik vėliau, pamačiusi, ką daro Sovietai, o svarbiausia galutinai įsitikinusi, kad Sovietai jokio susitarimo nenori, pradėjo ginkluotis ir skatinti visas dar likusias laisvąsias tautas ginkluotis prieš Sovietų agresiją.

Pamažu pradėjo pasaulyje susidaryti įspūdis, kad Sovietai yra taikos apaštalai, o Amerika ir Vakarų demokratijos ruošiasi karui. Taigi nors ir melaginga propaganda pradėjo pasiekti tikslą. Bet va Amerika padarė vieną žygį. Jungtinių Tautų visuotiniame susirinkime viešai pareiškė, kad ji tuojau sutinka nusiginkluoti. Dar toliau ir dar baisiau. Amerika pati sutinka išduoti Sovietams savo atomines paslaptis. Bet su sąlyga. Sovietai taip pat turi padaryti tą patį. O svarbiausia, Sovietai turi sutikti su tuo, kad nusiginklavimas ateityje ir nuolat bus kontroliuojamas. Sovietai gali kontroliuoti kitus, o kiti Sovietus. Ar ne teisinga? Ištikimumas ir broliybė.

Sovietai jau seniai tokius pasiūlymus atmetė. Vargiai ar kas nors ir dabar tikėjo, kad jie tą Amerikos pasiūlymą priims. Bet gi pasiūlymas padarytas viso pasaulio akyvaizdoje. O ką gi Sovietai į tai atsakė? Labai paprastai. Sovietų užsienio reikalų ministeris Višinskis čia pat viešai pranešė, kad jis visą naktį negalėjo užmigti. Visą naktį juokėsi ir juokėsi iš tokio Amerikos pasiūlymo. Ir daugiau nieko. Tai ar dar neaišku ir dabar, kas tikrai nori karo, o kas taikos? Ir seniau buvo aišku. Tik gudrus Amerikos žygis privertė Sovietus tatai patvirtinti prieš visą pasaulį. Patikėjo dabar ir tie, kurie vis dar abejodavo. Taigi Višinskio juokas ir nemiegojimas tikrai ne iš linksmumo.

Bet dar dabar Sovietai nenustoja vilties apsidirbti su Vakarais "privačiai". Viešai ir neviešai jie siūlo šaukti "didžiųjų" konferencijas. Mažųjų akyvaizdoje jie negali visų savo planų atverti ir derėtis dėl mažųjų kailio. Amerika, bent iki šiol, tokias derybas atmeta. Siūlo derėtis viešai ir garbingai. Gana Jaltų, Potsdamų ir kitų panašių Sovietų nepelnytų triumfų. Bet gi yra dar daug politikų, kurie tokių didžiųjų pasitarimų nori. Jų nori ir Anglijos Churchillis. Taigi reikia ir laukti ir šį tą daryti, kad Jaltos nebesikartotų.

TINKAMAI ATSAKĖ Į NOTĄ

K. RAUKLAIKIS,
mūsų bendradarbis Švedijoje

Iš niekur dabar į Švediją neatbėga tiek daug pabėgėlių, kiek iš Lenkijos, ir niekur kitur taip nepersekiojami švedai jūrininkai, kaip Lenkijos uostuose. Lenkai niršta, keršina, griebiasi represijų už tai, kad visi lenkai pabėgėliai gauna prieglaudos teisę Švedijoje. Dėl to lenkai įteikė švedams gana piktą bei nediplomatišką notą ir susilaukė gana aštraus švedų atsakymo. Švedai papunkčiui atsakė į visus lenkų priekaištus, nepagailėdami vienos kitos pamokos bei priminimo. Visi lenkų priekaištai, anot švedų notos, "yra visai be pagrindo ir giliai pažeidžią Švediją". Lenkai savo notoje buvo pareiškę, kad svetimas elemenats inspiruojąs švedus griebtis antilenkiškos akcijos. Švedai į tai lenkams kaip reikiant užvažiavo: "Tokios rūšies kaltinimai, pagal švedų supratimą, neprivalo pasitaikyti diplomatiniame akte. Švedų laikraščiai turi pilną teisę kritiškai komentuoti komunistinę politiką Lenkijoje. Tokia kritika yra nė kiek nesensacingesnė už lenkų spaudos aštrią kritiką prieš nekomunistinių kraštų politiką, taigi ir Švedijos." Švedų vyriausybė priminė lenkams, kad "tarp Švedijos ir Lenkijos yra sudaryta tarpusavio susitarimo bei trečiųjų teismo konvencija. Jeigu lenkų vyriausybei atrodo, kad Švedijos laikysena prieš Lenkijos piliečius nusikalsta tarptautinei teisei arba yra žalinga teisėtiems lenkų interesams, švedų vyriausybė mielai sutinka spręsti ginčą pagal minėtą konvenciją..."

Lenkai savo notoje puolė švedus dėl savo provokatoriaus Macek, kurs, grįžęs į Lenkiją, sakėti, kad švedai čiupo jį be niekur nieko Stockholmo gatvėje ir privertė pasirašyti, kad jis liks Švedijoje. Į tai švedai atsakė, kad čia yra grynas lenkų fantazijos padaras. O dėl lenkės Anna Kudla, kurią lenkai reikalavo išduoti kaip nacistę, Švedijos užsienio reikalų ministerija atsakė, kad ji yra ištekėjus už švedo, taigi savaime yra Švedijos pilietė, ir jai taikomi švedų įstatymai. O jeigu lenkai turi prieš ją kaltinimų, ji gali būti patraukta į švedų teismą, jeigu lenkų vyriausybė to pareikalautų, patiekdama ir kaltinimus prieš ją. O dėl lenkų laivo "Wielun" virėjo Kulkos, kurį švedų policiją nusivedė tiesiog nuo laivo politruko primuštą, švedai savo notoje priminė, kad apie tai jie seniau yra lenkų vyriausybei pranešę, ir pastebėjo, kad "švedams keista tik, kad tie lenkų pasiuntinybei Stockholme įteikti dokumentai nepasiekė Lenkijos užsienio reikalų ministerijos. Švedijos užsienio reikalų ministerija su didžiu nusistebėjimu konstatuoja, kad lenkų užsienių reikalų ministerija kaltina švedų vyriausybę nerespektuojant žmogaus teisių. Užsienio reikalų ministerija leidžia sau atkreipti lenkų vyriausybės dėmesį į tą faktą, kad, jeigu Lenkija respektuotų universalios žmogaus teisių deklaracijos 13 paragrafą, pagal kurį kiekvienas turi teisę palikti bet kokį kraštą, taigi ir savo gimtąjį, daug įvykių, dėl kurių lenkų vyriausybė dabar skundžiasi, būtų visai nekilę."

Savo notos pabaigoje švedai primena lenkams, kad švedų vyriausybė savo notoje nemini ištisos eilės jaudinančių įvykių švedų laivams sustojus Lenkijos uostuose, kuriuos švedų spauda komentavo ir kuo lenkai labai užsigavo. "Švedų jūrininkų profesinės organizacijos yra tos nuomonės, kad niekur kitur švedų jūrininkų policija taip neapsunkina, kaip Lenkijoje. Yra kreiptasi į Švedijos užsienio reikalų ministeriją, kad ji imtųsi priemonių apsaugoti švedus jūrininkus nuo lenkų valdžios įstaigų užpuolimo lenkų uostuose. Švedų vyriausybė palieka sau teisę grįžti prie kai kurių šiuo momentu aktualių atvėjų", baigia švedų užsienio ministerija savo notą lenkams.

Visi švedų laikraščiai, išskyrus komunistinius, su didžiausiu pasitenkinimu savo įžanginiuose komentuoja tą vyriausybės gana griežtą notą, nors nė vienas iš laikraščių netiki, kad Varšuva sutiktų tartis geruoju arba norėtų tarptautinio tarpininkavimo ginčui likviduoti, nes, anot laikraščiu, Lenkijos konfliktas su Švedija yra politinis reikalas, kurį nulemia Sovietų lenkams duotas įsakymas taip elgtis, lenkų prestyžas tą įsakymą paklusniai išpildyti, na, pagaliau, ir mėginimas šį tą prievarta išspausti.

Trys didieji užsienio reikalų ministeriai susitinka Paryžiuje: Dean Acheson (JAV), Robert Schuman (Prancūzija) ir Anthony Eden (Britanija).

Sovietų užsienio politikos mašina

Maskvoje prie Kuznieckij Most riogso griozdiškas Sovietų užsienio reikalų ministerijos pastatas, kuriame kuriami visi tie sukti ir nešvankūs planai, kuriais Sovietai vadovaujasi savo užsien. politikoj. Tai labirintas labai saugojamų patalpų, kuriose darbuojasi visi tie sovietinio režimo atstovai, kuriems pavesta rūpestingai žiūrėti, kada ir ko griebtis, kad Sovietai daugiausia tarptautiniuose santykiuose laimėtų.

Sovietų užsienio reikalų ministerija nesilaiko kitur pasaulyje įprastų santykiavimo su užsieniu formų. Svetimo krašto atstovas niekad negali būti tikras, kad jis laiku bus priimtas, o juo labiau to valdininko, su kuriuo jis norėtų kalbėti. Diplomatų bendardarbiai gali jaustis turėję pasisekimo, jei jiems pavyksta praeiti pro įėjimą saugojančius enkavedistus.

Pasižiūrėjus į aukštuosius šios Sovietų ministerijos valdininkus, krinta į akį labai didelis skaičius užsienio reikalų ministerio pavaduotojų — ne mažiau, kaip aštuoni. Vieni jų yra plačiai žinomi, o apie kitus mažai kas yra ir girdėjęs. Tokio Jeremino, Kumykino ar Lošakovo vardai mažai girdėti net daugiau politikos dalykais besidomintiems asmenims. Bet jie yra tokie pat užsienio reikalų ministerio Višinskio pavaduotojai, kaip Gromyko, Lavrentievas, Zorinas, Bogomolovas ir Dekanozovas, lietuviams gerai žinomas budelis, kuris Maskvos buvo atsiųstas Lietuvos nepriklausomybei pasmaugti.

Gromyko ir Bogomolovas

Gromyko laikomas gabiausiu Višinskio mokiniu. Višinskis yra žinomas savo gabumais stačiokiškiausiai pulti savo oponentą, kaltinti kitus pačiais neįtikimiausiais dalykais, o iš antros pusės, kai jis randa, jog tai reikalinga, būti labai malonus draugijoje ir net garsėja kaip šokių mėgėjas. Tais pačiais gabumais pasižymi ir Gromyko. Su tuo pačiu lengvumu jam sekasi kitus įžeidinėti, akiplėšiškai pulti ir sakyti komplimentus. Tai Višinskio smogikas prieš Vakarus. Tuo tarpu Sovietų užsienio politikos "švelnumą" santykiuose su Vakarais atstovauja Bogomolovas. Jis, būdamas Sovietų pasiuntiniu Paryžiuje, turėjo progos išmokti kaip reikiant diplomatinio etiketo. Ir tai jo šefui yra naudinga. Jis vaidina tarpininką tarp Vakarų atstovų ir Sovietų užsienio reikalų ministerijos. Paprastai Bogomolovas pavaduoja savo šefą, kai tasai dėl kurių nors priežasčių yra "išvykęs.

Lavrentievas ir Zorinas

Tie patys uždaviniai, kaip Gromyko ir Bogomolovo santykiuose su Vakarais, yra Lavrentievo ir Zorino santykiuose su Sovietų satelitiniais kraštais. Jų darbas buvo sąmokslas prieš Bulgarijos vyriausybę, Čekoslovakijos sukomunistinimas ir kiti panašūs tame rajone dalykai

Kumykinas, Jereminas ir Lošakovas

Šie trys Višinskio pavaduotojai darbuojasi Azijos reikalų srity. Kai tik yra koks nors priėmimas Šiaurės Korejos ar raudonosios Kinijos atstovybėje, jie visi būtinai ten būna. Svarbiausiu tarp jų laikomas Lošakovas, kuris yra Kinijos reikalų specialistas. Jis visuomet dalyvauja, kai sudaroma kokia sutartis su Mao-Tse-Tungu, arba sprendžiami Korejos ar Mongolijos klausimai.

Valstybės įrankiai

Sovietų užsienio reikalų ministerio pavaduotojai iš tikro nėra Sovietų užsienio politikos vadovai, bet tik įsakymų vykintojai. Dėl to jie nė vienas nėra nariai komunistų partijos centro komiteto, kuris yra tikrasis Sovietų valdovas. Jie negali imtis jokios iniicatyvos. Ir kaip tik dėl to derybose su Sovietų atstovais nuolat būna pertraukos, nes jie vis turi atsiklausti Maskvos.

Planuotojai

Sovietų užsienio politiką ligi smulkmenų planuoja užsienio reikalų komisija. Stalinas su politiniu biuru nustato tik pagrindines gaires, pasilikdami sau ir paskutinį žodį.

Kadangi šios komisijos narių pareigos laikomos aukštesnėmis už ministerio pavaduotojų, tad ją sudaro jau komunistų partijos centro komiteto nariai, tarp kurių yra jau ir politbiuro atstovas. Šis politinio biuro narys yra Molotovas, tasai Stalino draugas ir patikėtinis, į kurį diktatorius visuomet kreipiasi vardu ir kuris ištisą dešimtį metų vadovavo — ir su geru pasisekimu — Sovietų užsienio politikai.

Nuolatinis tos komisijos narys yra ir Litvinovas, buvęs ne tik pasiuntiniu Anglijoj, bet ir užsienio reikalų komisaru. Jis yra dar iš senosios revoliucionierių gvardijos ir Stalino malonėj, tad jam ir tokia svarbi vieta patikėta.

Sovietų užsienio reikalų ministerijos svarbiųjų darbuotojų eilėje yra dar ir nuolatinis ministerijos sekretorius Podčerovas.

Paskutinis žodis Stalino

Šalia užsienio reikalų komisijos ir ministerio bei jo pavaduotojų, Sovietų užsienio politikai dar daro įtakos politiniai patarėjai ir aukštieji kariškiai. Bet paskutinį žodį jos reikalu visuomet taria politbiuras, kurio galva yra Stalinas. Taigi jis iš tikrųjų galutinai tą politiką ir nulemia.

Kas yra Sovietų diplomatai

Daug kas mano ir net kalba, kad Sovietų diplomatai yra neseniai buvę kolchozų darbininkai. Bet tai yra gryna klaida. Savo užsienių politikai Sovietai kolchozininkų neima. Jų diplomatai yra paruošiami trijose specialiose mokyklose — diplomatijos akademijoj, diplomatinių ir konsularinių tarnautojų institute ir tarptautinių santykių institute. Be to, jie paprastai yra dar baigę kitas aukštąsias mokyklas. O jų mokytojais yra buv diplomatai ir diplomatinio protokolo specialistai bei tarptautinės teisės žinovai. Pav., Gromyko studijavo žemės ūkio institute Minske ir vėliau Maskvoj buvo Lenino vardo instituto docentas bei redagavo ūkio mokslų žurnalą. Malikas studijavo ekonomiką Charkove, Gusevas studijavo ekonomiką ir buvo ūkio planuotojas Leningrade, Paniuškinas studijavo Frundzės vardo karo akademijoj ir yra Tolimųjų Rytų specialistas.

Jų visų politinės idėjos yra mišinys caristinių tradicijų su marksistinėm idėjom. Sovietiškai rusiška diplomatija stengiasi tęsti dar carų pradėtą imperialistinę politiką, o jos vyriausias viršininkas Stalinas savo svarbiausiais pirmatakais laiko Joną Žiauruįį ir Petrą Didįįį.

Proletarų neproletariški polinkiai

Visi čia minėtieji Sovietų diplomatai tariasi esą proletarai ir atstovaują proletarų tėvynę. Bet jų laikysena nė iš tolo nerodo jų proletariškų nuotaikų. Jau visi yra girdėję, kad Sovietų atstovybėse priėmimai pasižymi didžiausia prabanga, kurioj ypatingą vaidmenį visuomet vaidina rusiška vodka ir kalnai ikrų. Užsieny Sovietų diplomatai visuomet apsigyvena pačiuose prabangiškiausiuose viešbučiuose, o išvykdami, ypač iš JAV, išsiveža nepaprastai didelius bagažus vietos saminių. O ir čia būdami jie mėgsta kuo didžiausią prabangą. New Yorke jų mėgiamoji viet yra laikomas brangiausiu pasaulyje Chambord restoranas, kuriame pietūs be gėralų kainuoja ligi 9 dolerių, porcija šimtametės brandy — 5 dolerius ir butelis ypatingai gero importinio vyno — 60 dolerių. Šitame prabangos lizde, šalia Rockfelerio, Greta Garbo ir kitų Sovietų prakeiktų milijonierių mielai atsisėda, čia atvykęs ir proletarų tėvynės atstovas draugas Višinskis.

Atrodo, kad šiems "proletarų atstovams" pinigo netrūksta ir jų sąžinė nė trupučio negraužia, kad tuo pačiu laiku, kai jie prie gretimų stalų su Rockfeleriu sėdi, plačioje Sovietų Sąjungoje jos piliečiai minta tik apipuvusiomis bulvėmis bei vilki skudurais. Šiuo atžvilgiu nė trupučio nenusileidžia savo kraštutinišku prabangos mėgimu pagarsėjusiam Egipto karaliui Farukui.

JUODA KATĖ JUNGT. TAUTOSE

Paryžius. — Jungt. Tautų visumos posėdžio metu, kai anglų užs. reik. min. Edenas sakė savo dėmesio sukėlusią kalbą, salėje pasirodė juoda katė. Ji pasivaikštinėjo ant kalbėtojų podiumo, kur tuo metu stovėjo Edenas, o paskui užlipo ant pulto, prie kurio sėdėjo Jungt. Tautų gen. sekr. T. Lie.

Kai Edenas ,išdėstęs savo pasiūlymus, pareiškė, jog "tai yra tikriausias kelias į taiką", katė nuobodžiai nusižiovavo ir išėjo pro duris.

KANADOS LAIVYNO CHIRURGAS VISAI NEGYDYTOJAS?

Tokio. — Kanados vyriausybė suspendavo nuo pareigų jos karo laive Korejoj chirurgo pareigas ėjusį leitenantą Joseph Cyr, tariamai kilusį iš Edmunston, New Brunswick. Jisai čia pasižymėjo kaip tikrai geras chirurgas, bet kai apie jo padarytas operacijas pasiekė žinia Kanadą, pasirodė, jog tikrasis gydytojas Joseph Cyr iš tikro yra namie ir tebesiverčia savo praktika. Kas jis iš tikro yra, gal būt, paaiškės, kai jis bus parvežtas ištirti į Kanadą. Spėjama, jog jis galįs būti amerikietis, kuris tik dėl jam vienam žinomų priežasčių įstojo į Kanados karo tarnybą, nes kalbąs Bostono akcentu.

DINGO SU 34 ASMENIMIS JAV LĖKTUVAS

Frankfurtas. — Pakeliui iš Frankfurto į Bordeaux dingo amerikiečių karinis transporto lėktuvas, kuriuo vyko 34 asmenys. Visos pastangos dingusį lėktuvą surasti kol kas nepavyko. Manoma, kad jis pakeliui bus nukritęs. Srityje, kuria lėktuvas skrido, buvo didelis rūkas.

Vaizduojama tremtinių gyvenimas ir partizanų kovos Lietuvoje. Kaina $1:50. Užsakymus siųsti:

DARBININKAS
680 Bushwick Ave.,
Brooklyn 21, N. Y.

Korėjoje susitiko pasitarti aukštieji JAV karo vadai (iš kairės į dešinę): gen. Hoyt S. Vandenberg (aviacijos viršininkas), gen. James A. van Fleet (8 armijos vadas Korėjoje), gen. Frank F. Everest (5 oro armijos vadas) ir lt. gen. Gea O. P. Weyland (Tolimųjų Rytų aviacijos vadas).

MARIJA DAUG GALI PAS DIEVĄ!

Jei spaudžia vargas,
graužia rūpestis,
sielojiesi Lietuvos ir
žmonijos nelaime, tai
kreipkis į Mariją.

NEKALTO PRASIDĖJIMO VIENUOLYNE, PUTNAM, CONN.
laikoma Novena į

NEKALTAI PRADĖTĄJĄ MERGELĘ MARIJĄ

Novena prasideda lapkričio 29 dieną ir baigiasi gruodžio 8 dieną.

Norėdami įsijungti į šią Noveną, siųskime savo intencijas šiuo adresu:
IMMACULATE CONCEPTION CONVENT R. F. D. 2, Putnam, Conn.

Novenos dalyviais tampa visi, kurie atsiunčia savo intencijas, ir jei gali, nors maža auka paremia šią Lietuvaičių Kongregaciją.

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ LAIKRAŠTIS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

BY

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	$5.00	Amerikoje metams	$5.00
Brooklyn, N. Y.	$5.50	Brooklyn, N. Y.	$5.50
Half year	$3.00	Pusei metų	$3.00
Foreign	$5.50	Užsienyje	$5.50

680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Redakcija—GLenmore 5-7281
Administracija GL. 5-7068

BANGA PLŪSTA DIDĖDAMA

Maironis, tautinio lietuvių atgimimo dainius, kitados yra sakęs: "Nebeužtvenksi upės bėgimo, nors ji tekėtų ir pamažu". Šitai jis pasakė, matydamas atbundantį lietuvių tautos sąmoningumą, kurį rusai gniuždė visu caristinės imperijos svoriu. Nemaža tada persekiojamų lietuvių ieškojo prieglobsties laisvoje Amerikos šalyje, kur išaugo gausios jų parapijos, draugijos ir mokyklos. Kas Lietuvoje buvo slopinama, čia gražiai suklestėjo, ir tuo savo gyvumu teikė daug paramos paliktajai tėvynei. Be Amerikos lietuvių paspirties ji būtų daug sunkiau atsistačiusi. Amerikos lietuviai, pagilino tą atgimimo vagą, kurios užtvenkti caras jau nebejstengė. Lietuvos istorijoje to niekada nebus pamiršta.

Bet dabar į mūsų praeities knygas rašomi jau liūdnesni dalykai. Čia atžymima, kad gausios mūsų tautos pajėgos yra sutekėjusios į svetimą vagą ir joje paskendusios. Atsitiko taip, kaip su upe: kai ji tvenkiama, tai renkasi masės vandens ir laužia visas užtvankas; bet kai nukreipiama kita vaga, tai nesipriešindama dar srauniau nuteka ir susilieja su didesne upe. Nelieka nei ženklo, kur ji seniau tekėjo.

Vienas ženklas, kuris rodė, kad čia dar lietuviškos dvasios būta, ilgai švietė ant seserų kazimieriečių akademijos Čikagoje. Šiomis dienomis jis išnyko — šv. Kazimiero, to vienintelio lietuvių šventojo, vardas akademijos pavadinime ištrintas. Ji dabar vadinsis "Marijos Akademija". Supraskite, kaip norite: Dievo Motinos ar pirmosios tos kongregacijos motinos, kuri Marija vadinosi.

Retas kas taip mylėjo Dievo Motiną, kaip šv. Kazimieras, ir jis tikrai būtų savo vardą pats nuėmęs dėl pagarbos Dangaus Karalienei. Bet Katalikų Bažnyčia to nereikalauja. Ji laikosi minties, kad Dievas garbinams Jo šventuosiuose. Jei būtų kitaip, katalikų bažnyčios aptuštėtų, o jų vardai labai daug kur pasikeistų. Bet to nedaroma. Netrinami vardai net ir kitų tautų šventųjų, nes jie priklauso visai Bažnyčiai. Gi savi šventieji priklauso dar ir savo tautai. Ir lietuvių tauta tebeturi tą vieną šv. Kazimierą. Kodėl jo turėjo kratytis net jo vardu besivadinanti kongregacija?

Nuo akademijos rūmų jį nuplovė plūstanti nutautėjimo banga. Ji nuplovė ir ilgų metų tradicijas, kurios dar buvo gimusios iš savo tautos gelmių. Upė ta išseko, ir ženklas pasidarė nebereikalingas. Pažaislyje, Lietuvoje, kur buvo šios kongregacijos graži ramybės vieta, visus religinius ir tautinius ženklus nutrynė netikintieji rusai. Čikagoje, kur išaugo pati stipriausia ir taip gražiai besireiškianti mokslo šventovė, nuo jos fasado šv. Kazimierą nukėlė tikinčios lietuvaitės.

Lietuvių nutautėjimo upė teka jau nebe pamažu, bet labai srauniai. Yra ko susimąstyti ir pagalvoti šiomis dienomis susirenkantiems visos Amerikos veikėjams.

Tautos dvasia nepalaužiama

LATVIJOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO DIENAI PRIMINTI

JANIS SAULITIS

Baltijos pamary, kur dar pirmas pasaulinis karas žemę sumirkdė krauju, iš to kruvino gaisro iškilo amžius latvių tautoje rusenęs troškimas laisvos ir nepriklausomos valstybės. Ji gimė 1918 metų lapkričio 18 dieną— tą šviesią dieną po ilgų verguvės metų. Daugumas tuo džiaugėsi, net ir tolimų kraštų, kurie ligi tol Latvijos nepažino, kaip džiaugiasi, kiekvienas taurus žmogus kito laime. Nelaimei buvo ir piktų akių, kurios visą laiką degė pagieža: kam ji ten, prie Dauguvos krantų, laisva gyvenanti.

Gyvenome taip laisvi, nors ir pavojų supami, daugiau kaip 30 metų, ir kiekvienais metais Lapkričio 19 visa tauta, kaip vienas žmogus, išsiliedavo džiaugsmo manifestacija. Šiandien net sunku tai išreikšti, ypač tremtiniui, kurį graudina ta liūdna žinia, kad latvių tautai laisvė vėl pagrobta, sutrypti visi jos kelių dešimtų metų laisvo gyvenimo vaisiai, nusiaubtas visas kraštas. Latvijos žmonės, tie taikūs žemės arėjai, yra išblaškyti po svetimas šalis sunkiam vargui.

Nepriklausomos Latvijos valstybės šiandien nebėra — yra tik suslėgta ir kenčianti tauta. Jau dešimt metų, kaip ji, kentėdama, bet ir vilties neprarasdama, Lapkričio 18 prisimena ir pavergtuose namuose, ir Sibiro taigose, ir svetimuose kraštuose, kur tik įminta bent viena latvio tremtinio pėda. Visur Latvija yra gyva jos sūnų ir dukterų širdyse. Nepriklausomybės laikais tas ištikimumas savajam kraštui reiškėsi margaspalvėmis manifestacijomis Laisvės Atgavimo dieną. Šiandien tą pačią dieną visa latvių tauta susikaupia didžiam pasiryžimui atgauti nepriklausomybę. Lapkričio 18 šiandien yra paskatinimu nenuleisti rankų, kol tauta vėl bus išvaduota iš vergijos pančių; ji įkvėpia ir drąsos bei pasitikėjimo tautos gyva dvasia, kuri amžius pranoksta, nes daug priespaudų yra jau įveikusi.

Juk prieš 700 metų, kai ta baltų kiltis, gyvenusi Dauguvos ir Ventos atkrantėse, buvo vokiečių riterių pavergta, mūsų sentėviams buvo gana sunkios dienos: jie turėjo prievarta lenktis įvairiems kitų šalių įsibrovėliams, kurie čia, nesavoje žemėje, viešpačiais dėjosi. Bet jie savo vergija ir sunkia našta galėjo sulenkti tik latvių pečius — tautos dvasios nepalenkė ir negalėjo palenkti.

Dvasia išliko laisva ir gyva, laukusi ir ieškojusi progos išsivaduoti iš svetimos priespaudos. Nors tai ilgai truko, bet vieną kartą svetimas jungas lūžo. Pirmojo pasaulinio karo pabaigoje puoselėta viltis sušvito sava, nepriklausoma valstybe. Supančiuotos rankos tada išsilaisvino, sulenkta nugara išsitiesė, atsikvėpė laisvai visa krūtinė. Imtasi iš visų jėgų atkurti tai, kas buvo sugriauta, ir kurti, ko stigo nepriklausomai ir savai valstybei.

Svetimiems tai nerūpėjo. Jie buvo Dauguvos šalį apleidę, nes čia nebuvo jų tikrieji namai. Tikraisiais, jaukiais ir dailiais namais jie buvo padaryti pačių latvių tautos sūnų. Jie dar labiau įsitikino, kiek daug gero ir šviesaus duoda laisva ir nepriklausoma valstybė ne tiktai tautos dvasiai, bet ir jos medžiaginei gerovei. Latvija šokterėjo į aukštį, nepalyginamą su caro okupacijos laikais nei su vokiška vergija.

Caro pančius kraujuose nuskandinęs bolševizmas, kuris Latvijos tykojo daugiau kaip 30 metų, atėjo su naujais pančiais, kai jis 1940 metais visą Latviją jėga užėmė. Bolševikai gyrėsi savo laimėjimais, bet žmonės l y g i n o ir matė, k a d t a i yra pralaimėjimas ir dar didelio skurdo palydimas. Komunistai skelbė, kad jie neša saulę, o už juosmens nešė ginklą ir juo naikino visą, ką tik Latvijos nepriklausomybės saulė buvo sunokinusi savai tautai. Gyvenimas aptemo, nes laisvė buvo atimta ir tauta piktai jėgai palenkta.

Laisvės paminklas Rygoje, Latvijos sostinėje, statytas nepriklausomybės laikais.

Bet kaip kitada, taip ir šios nelaimės metu, dvasia fizinės jėgos lieka neįveikiama. Ji priešinasi ir prievartai nelinksta. Stiprybės semiasi iš tautos gelmių, iš praeities tradicijų ir pavyzdžio tų, kurie savo auka buvo priartinę Lapkričio 18, o dabar savo gyvybės žiedą sudeda ant Brolių kapų. Tauta kenčia ir kovoja.

Kovoja ji sunkiai. Bolševizmas puola ją visu savo įšėlimu — siekia palaužti net pačią latvių tautos dvasią, prievarta brukdamas materialistinę ideologiją. Jei vienas kitas ir neatlaiko, tai visa tauta, kaip atteina žinios, atsilaiko ir nepasiduoda: ji atsispiria tikėjimu į Dievą, religinėmis ir tautinėmis tradicijomis, krašto meile ir nepalaužiama viltimi, kad piktas niekada ilgai netveria. Dvasios stiprybė gali būti palaužta tik stipresnės dvasios, o bolševizmo dvasinis pagrindas yra jo paties suniokotas.

Latviams tremtiniams Lapkričio 18 yra atgausimos laisvės simbolis. Jis palaiko gyvą tikėjimą nepriklausomybe, skatina kiekvienu metu būti pasiruošus aukoti visa, kad kelias į tėvynę atsivertų visiems jos išblokštiems sūnums, kuriuos riša vienas likimas, vienas kraujas ir viena žemė. Dar daugiau: ši diena mums primena visus, tos pačios nelaimės ištiktus, kurie tremties kely taip pat kovoja už savo pavergtą žemę ir išsiilgę laukia valandos grįžti namo, kur yra paties Dievo jiems nuskirti namai ir duota teisė laisvai gyventi ir tvarkytis. To siekti yra kiekvieno tremtinio šventa pareiga.

Latvių tremtiniams tai primena kasmet Lapkričio 18—aidįs balsas iš pavergtos tėvynės.

ĖDA VIENAS KITĄ

Sakoma, kad gyvatė ėdanti savo vaikus, o revoliucija esanti labai į ją panaši: retai kada išlieka pirmieji revoliucionieriai, nesuėsti paskui atėjusiųjų. Žmonės tai seniai žinojo ir dėl to tą patarlę sudėjo. Bolševizmas ją šimteriopai patvirtino, o ant savo kailio išbandė ir tebebando Stalino pagerbtieji, net ir lietuviai.

Stalinas savo gruziškomis lūpomis to nevadina ėdimu, o "savikritika". Šitaip vadinama bolševikinė "atgaila" — prisipažinimas "kaltu", nusidėjus jo generalinei linijai. O pataikyti į ją ne taip jau lengva, nes niekas nėra tikras, ar eina pagal jo ūso kryptį. Dėlto prisipažįsta "nukrypę" net patys žymieji komunistų menininkai ir rašytojai, kurie savo plunksną ar teptuką lankstė pagal šokamą Kremliuje kazoką. Vieną kartą nepataikė į taktą ir gavo kakta mušti į žemę: "nusidėjau, šviesiausias drauge, mokytojau, pažiba, genijau, išradėjau . . . plak mane, tik neužplak". Na, ir plakama per šonus tokiam "Stalino laureatui". Gavo per kepurę ir lietuviški "meno pirmūnai", kaip Korsakas, Venclova, net pats lietuvių rašytojų pilitrukas J. Šimkus, dar Nepriklausomos Lietuvos laikais pūtęs į Maskvos komunistinę dūdelę.

Pirmosios bolševikų okupacijos metu jis buvo pašauktas vyr. redaktorium į "Darbo Lietuvą" (paverstą iš "Lietuvos Aido"), kuri vėliau buvo perkeista į "Tarybų Lietuvą". Bet ne jis ten buvo vyriausiu, o jo paties auklėtinis, toks žydelis D. Roda, Kalviu pasivadinęs. Jis Šimkui ir kalė į galvą, ką jis turi daryti. Taip ją prakiurdė, kad bėgdamas iš Lietuvos, 1941 metais, pamiršo redaktoriaus stalčiuje ir savo pasą ir partijos dokumentus. Buvo gražiausia, kad vyr. redaktoriaus stale rasti ir rašytai su D. Rodos atžymėjimais — n e t i n k a. Bet J. Šimkus tada bolševikams dar tiko.

Praėjusį karą jis Maskvoje prabuvo, apsizulino, tikru partiečiu pasidarė ir antru kartu Lietuvon grįžo jau "vadu" — tvarkytoju visų tvarkomųjų rašytojų. Tuojau buvo "sutvarkyti": K. Boruta, K. Jakubėnas, H. Lukauskaitė, Darzdauskas, A. Miškinis, J. Keliuotis . . . Kurie dar liko nepatvarkyti, šį tą rašė dirbinėjo ir iš tų jų darbų susidarė knyga "Tarybinė lietuvių literatūra". Redagavo ją J. Šimkus, patikrino dar bolševikas J. Baltušis, ir vistiek išėjo "trefna".

Tas pats minėtas D. Roda—Kalvis įkibo J. Šimkui į čiuprą ir ėmė tampyti po laikraščius. Girdi, atgailok, kad likviduotų rašytojų neužsiminei, o likviduotinų nenurodei. Koks iš tavęs redaktorius, jei nesupranti, kad rašytojo "šventa pareiga" trimituoti visais būbnais ir cimbolais, jog tik ten menas, kur partijai nauda. Pagal tą principą gauna perti J. Simonaitytė, J. Marcinkevičius, V. Mockevičius, V. Grybas. Žodžiu, nėra rašytojo, kuris būtų neėdamas. Bijodami būti suėsti, jau "atgailavo" Putinas, A. Vienuolis, J. Balčikonis. Vadinasi, ir seni ir jauni nepataiko kraipytis, kaip čekistas šoka.

MEDŽIO ŠIRDIS

ALBERTS SPRŪDŽA

2

— Visus kviečiu pas mus. Tuojau! — ir leidausi vėl pirmyn, nelaukdamas nei klausimų nei atsakymų.

Tik vienas Lieknių Petras išgavo iš manęs daugiau žodžių. Mat. jis turėjo dvieilę armoniką ir ja labai gražiai griežė.

Dar neišklausęs iki galo mano kvietimo, jis paklausė:

— Ar šokiai bus?

— Bus, — atsakiau savo galva ir, palikęs atviras duris, dusdamas dūmiau toliau.

Nė pusvalandžiui nepraslinkus prisirinko pilnas kiemas jaunų ir senų, didelių ir mažų. Jie ragavo alų ir sūrį, gyrė tėvo girą, močios išspaudą ir norėjo smulkiai žinoti, kaip bus įrengta naujoji troba.

Tėvas kiekvienam stengėsi atsakyti. Bet jie nuolat apnikdavo tais pačiais klausimais. Pagaliau jis parodė galva mano pusėn ir pareiškė:

— Man jau burna išdžiūvo vis tai kartojant: — klauskite mano sūnaus. Jis net geriau už mane žino.

Tuos žodžius išgirdęs, susikišau rankas į kelnių kišenes. Džiaugsmingas ir išdidus, kaip putojanti stiklinė, aš drožiau vienu trūkiu:

— Bus du kaminai. Ir dešimt langų! Dideli, su uždaromis langinėmis.

— Du kaminai? — stebėjosi vyrai ir galvas kreipė.

— Ir dešimts langų? —moterų akys išsiplėtė, lyg purienų lapai.

Tiesa, jie tai jau anksčiau žinojo. Bet jie nuolat ir nuolat norėjo klausti ir kartoti šiuos skambius žodžius.

— Antai, — sakė vyrai, — spiesdamiesi apie jį. — Tu nori, lyg dvarininkas, įsikurti. Mūsų būdelės iš gėdos dar labiau susitrauks. Tavo rūmai mums užstos saulę... Taip, taip, dviejų kaminų dar sodžius nematė... Ir dešimts langų... kaip bažnyčioje... Tai bent namai!

3.

Milžtuvė sekė milžtuvę, ir alus vertė vyrus svyruoti.

Lieknių Petras pylė polką po kadryliaus, kazokėlį po polkos. Vyrai išsivilkę suko mergaites net žemė linko. Jie skardžiai šūkavo — garsas net septintą sodžių siekė.

Šokiai valandėlę nutrūko, nes Lieknių Petrui ėmė pirštai smilkti.

Vyrai, susėdę apie stalą, kas ant suolų, kas ant priristų kaladžių, klausė Jokūbo, kurs pasakojo apie svieto namus. Ir kokių jis savo ilgajame amžiuje nestatė! Su dešimčia ir penkiasdešimčia langų! Pusantro ir dviejų aukštų!

— Bet, štai — greit sau pačiam reiks pasirūpinti namus. Septynių pėdų ilgio, ąžuoliniu dangčiu.

— Taip, — atsiduso vyrai, pažvelgę į jo žilus plaukus, — tokie bus kiekvienam reikalingi.

Jokūbas valandėlę tylėjo. Paskui atlošė galvą ir užtraukė:

Toli toli mano miela,
aš negaliu sutikt.
Imsiu savo širmą žirgą,
josiu mielą aplankyt!...

Jonas, visą laiką ramiai sėdėjęs, sujudo, lyg jį kas būtų už peties pakratęs.

Aš mačiau, kaip paraudo jo skruostai ir sužibo akys. Dar akimirksnis, trumpas akimirksnis — išsipūtė jo krūtinė, atsivėrė lūpos, ir suskambo daina.

Pradžioje vyrai ir mergaitės stengėsi jam pritarti, bet greit aptilo ir kvapą užgniaužė. Mažesnieji stiebės ant pirštų, kad pamatytų, kaip dainininko lūpos kruta, kaip jis kartkartėmis atmeta galvą.

Jis nuostabiai dainavo. Jo daina mus žavėte žavėjo.

Jauni ir seni, vyrai ir moterys, berniukai ir mergaitės— mes visi jutom, kad atplėšiam tvarto duris, šokam ant širmų žirgų ir skreijam per kalnus ir slėnius, net karčiai plazda, pasagos kibirkštis skelia.

Žirgelis sužvinga, išeina mergelė raudodama. Viena ranka atkelia vartus, kita ašarėles brauko. Mes ją raminam ir žadam niekuomet nepamesti. Ir, rodos, ištariam šventą priesaikos žodį...

Jonui baigus dainą, kieme dar ilgai viešpatavo tyla. Pagaliau, mes pabudom iš nuostabaus sapno: plojom ir šaukėm valio, kaip patrakę.

Bernai nutvėrę Joną mėtė aukštyn, moterys dar ilgai šluostė susižavėjimo ašaras.

Ir Jonas jau ramybės nebeturėjo. Pirma jis buvo vienas, lyg pamirštas, — dabar visos mergaitės norėjo su juo pašokt bent po vieną šokį.

Jos tai tvirtino spiesdamos apie jį, bet kiekvienos akyse spindėjo noras jį pasilikti tik sau.

Tą vakarą visos į Joną įsimylėjo, bet labiausiai Purenių Ona.

Kai Jonas ją suko, jos akys užsimerkė iš laimės, ir, rodės, jog ji norėtų mirti, neatsibusdama iš miego, kuriuo ją užmigdė stiprus vyro glėbys.

Jonas šoko.

Aš jam pavydėjau. Visi sodžiaus vyrai pavydėjo. Jie mėgino taip šokti, kaip jis; aš gi, atsišliejęs į daržinės sieną, svajojau apie tas dienas, kad užaugęs — gal būt vaikščiosiu statydamas namus ir šoksiu lygiai taip, kaip Jonas.

Jis šokdino visas mergaites, sukdamasis kaip viesulas. Aš mačiau jas švelniai šypsančias, kaip gležnus liepų lapas, prie jo plačios krūtinės.

Vis labiau temo, o jis sukos ir sukos nepaliaujamu verpetu.

Aš nebeatmenu, kada atsiguliau, kada kaimynai išsiskirstė — Jonas įsigręžė mano sąmonėn, kaip šokąs viesulas. Belieka man tik užmerkti akis, ir aš jį nuolat matau su mergyte prie krūtinės, o jos šypsena švelni, kaip gležnus liepos lapas.

4.

Kiekvieną rytą prieš saulėtekį, tik tik švintant, dailydės jau būdavo ant kojų. Nuskalaudavo miegą prie šulinio ir korėsi ant statinio. Ir vėl skiedros. Jonui zvimbė apie ausis lyg varpos.

Vieną rytą, išbėgęs kieman, radau Purenių Oną kalbančią su mama.

— Ak, tai tu ližės norėjai?— sakė mama, ir, pašaukusi mane, liepė jos klėty paieškoti: ji turinti kur nors būti.

Aš tryniau akis ir apsimečiau nieko negirdįs. Tokį puikų rytą visai nesinorėjo lįsti klėtin, lankstytis, landžioti po dulkėtus kampus, ieškant Dievas žino kokio daikto visai svetimam žmogui.

— Ar girdėjai, ką sakiau?— piktai paklausė motina.

Man nieko neliko: turėjau prisipažinti nenorįs.

— Juk jie dar krosnies nepakūrė, — pastebėjau, žiūrėdamas į Purenių kaminą.

Saulė dar pusryčių nepasiekė, o jie jau rengia duoną kepti. Kas čia bus per kepalai, teįlai nespėjui iškilti? Susmegs, kaip klijai...

— Na, eik, jei sako!

Nuėjau ir atnešiau. Ona man ją iš rankų ištraukė ir pažvelgė piktai.

— Pavakariais grąžinsiu — pažadėjo motinai ir nusisuko eiti.

— Nepamiršk. Dabar aš turiu daugiau valgytojų. Pačiai dažnai prireikia...

Eidama Ona apsistojo prie dailydžių, kad pažiūrėtų, kiek darbas pavarytas ir padėkdie pasakytų.

— Labas rytas! — sako, — Padėkdie dailydėms!

— Dėkui dėkui,— atsakęs Jokūbas ir, nutraukęs darbą, pažvelgia į Oną. Paskui nubraukia nuo kaktos prakaitą ir tęsia šypsodamas barzdon:

— Tai bent darbininkė! Taip anksti, o ji jau duoną keps! Jei būčiau jaunas, žinočiau, kur važiuoti pirštis.

Ona juokės ir kaire koja žarstė skiedras. Aš mačiau jos šypseną, saldžią, kaip medų, ir man širdis ėmė pykti, lyg būčiau per daug cukraus "ant tuščios" suvalgęs. Man rodos, aš nuo Jokūbo žodžių parausčiau, jei jie man būtų taikinti.

Bet Onai tie žodžiai patiko, ir ji laiminga jautės.

NACIONALISTINĖS IR CENTRALISTINĖS APRAIŠKOS VOKIETIJOJE

J. GRINIUS

Šiandien daugeliui aišku, kad narionalsiocialistinės idėjos buvo klaidingos ir pragaištingos, tačiau Vokietijoj jos nėra mirusios, nors tų idėjų svarbieji nešėjai yra žuvę (Hitleris, Goebbelsas ir Goeringas nusižudė). Mintys apie Vokietijos didybę, apie vokiečių rasės pranašumą, apie valstybės gali išplėtimą ir sutelkimą, apie Vakarų pasaulio priešiškumą Vokietijai prasiveržia čia vienokia čia kitokia forma. Apie šitokios rūšies reiškinius laikraščiai siauriau ar plačiau užsimena kasdieną. Atrodo, kad neseniai spaudoj plačiai aprašytas Hitlerio planas sunaikinti visą Vokietijos pramonę, sąjungininkams okupuojant Vokietiją, negali visai atšaldyti visokių "vadų" fanatikų nuo perdėto nacionalizmo.

Nacių idėjas, jų politiką ir taktiką vykdyti Vokietijoj yra pasišovusi "Socialistinė Reicho Partija." Ji daugiausia šalininkų turi šiauriniuose (didžiumoje protestatiškuose) Vokietijos kraštuose. Ten net mėginami viešai dainuoti nacionalsocialistų himnai ir groti maršai. Šių metų pavasarį per rinkimus Žemutinėj Saksonijoj "Socialistinė Reicho Partija" su gimininga "Vokiečių Reicho Partija" pravedė net 19 savųjų arba 12% visų atstovų to krašto Landtage (parlamente). Dabar spaudoj pasirodo žinios, skelbiančios, kad minėtoji partija net mėgina bendradarbiauti su komunistais. Vienas "Soc. Reicho Partijos" narys po priesaika padarė pas notarą pareiškimą, kad tos partijos vadai gavę iš komunistų ir finansinės paramos.

Ir tos partijos, kurios aiškiai kovoja prieš nacionalsocialistines idėjas, populiarumui įgyti veikia kartais jų dvasioje. Sakysim, niekas neabejoja, kad socialdemokratai nacizmo idėjoms priešingi. Tačiau tie patys socialdemokratai, norėdami stipriau pasireikšti kaip opozicija K. Adenauerio vadovaujamai visos Vokietijos vyriausybei, kartais ima kalbėti ir kritikuoti vyriausybę nacionalistinėj nuotaikoj. Socialdemokratų kritika prieš Aukštuosius Komisarus, jų triukšmas dėl Saaro krašto priklausymo Prancūzijai, jų griežtas pasisakymas prieš vokiečių kariuomenės atkūrimą, kol Vokietija atgaus visišką suverenumą, jų opozicija Šumano planui, kuriuo numatoma sujungti visos Europos anglies ir plieno pramonę, atrodo, kaip kurstymas vokiečių nacionalistinių jausmų, kuriais taip neseniai žaidė naciai. Ir paskutinieji socialdemokratų laimėjimai praėjusį rudenį Hesseno, Wuertembergo ir Bavarijos landtagų rinkimuose buvo pasiekti daugiau šita nacionalistinės nuotaikos opozicija negu socialiniais reikalavimais.

Kai šitaip žaidžia socialdemokratai, nuo panašios pagundos nesusilaiko ir krikščionių socialų ir demokratų (katalikų ir protestantų) unija. Būdama pagrindiniu jungtinės Vokietijos vyriausybės ramsčiu, ji aiškai kovoja prieš nacionalizmo pabudimą ir administracinėmis priemonėmis, tačiau tos partijos protestantiškasis sparnas linkęs pakrypti į nacionalizmą tuo, kad nelabai tegerbia kraštų-štatų savivaldą ir pritaria centralistiniams užsimojimams, ugdomiems buvusių nacių ir palaikomiems socialdemokratų.

Šitas centralistines tendencijas Vokietijos partijoms ir parlamentui neseniai per Muencheno radiją prikišo "Bavarų Partijos" vadas Baumgartneris. Šitas bavarų autonomistų vadas savo kalboj pabrėžė tris faktus, atskleidžiančius minėtą kryptį. Vienas jų, tai nuolat iškyląs projektas įkurti visai jungtinei Vokietijai Švietimo Ministeriją ir tuo pačiu bent iš dalies užgrobti teises, priklausančias kraštų - štatų savivaldoms švietimo ir kultūros srity. Antras faktas, tai ruošiamas įstatymas Vokietijos Konstituciniam Seimui. Kadangi jis turėtų paruošti ne tik konstituciją, bet ruoštų taip pat kitus įstatymus ir sudarytų vyriausybę, tai Baumgartnerio nuomone, susidaro pavojus kraštams visai netekti savivaldos, kaip jos buvo netekta prie nacių. Kaip ryškų centralistinių užsimojimų liudijimą Baumgartneris nurodė jungtinės Vokietijos parlamento nusistatymą panaikinti Badeno ir Wuertenbergo štatus ir juos sujungti į vieną. Tiesa, parlamentas nutarė tuose kraštuose pravesti gyventojų atsiklausimą (plebiscitą), tačiau pats faktas, kad šitokį nutarimą padarė centrinis parlamentas, aiškiai žinodamas, kad Badenas (katalikiškas) nenori jungtis su Wuertenbergu (protestantišku)), rodo centralistinį užsimojimą.

Reikia sutikti su Baumgartneriu, kad, šitaip iš viršaus pradėjus jungti, mažesnėms provincijoms gresia pavojus netekti savivaldos, nes didesnio krašto gyventojai visada balsais gali nusverti mažesnio valią. Jungimasis tada gali virsti prijungimu. O nuo čia jau nebetolimas kelias į visų savivaldų panaikinimą ir pajungimą vienai centrinei vyriausybei, kaip buvo padarę naciai.

Šitos centralistinės tendencijos Vokietijoj yra gyvos dėlto, kad per nacių viešpatavimo siautėjimą gyventojų sąmonėj yra nusitrynusi vokiečių kraštų savivaldos mintis. Ta savivaldos mintis, kuri praeity yra pasirodžiusi vaisinga individo laisvei ir vokiečių kultūros originalumui, yra gyvesnė katalikiškuose kraštuose - štatuose, kaip Bavarija, Badenas, Reinlandas. Tai yra kraštai (į jų tarpą įskaitant ir Wuertenbergą), kurie yra buvę vokiečių kultūros lopšiu. Iš čia dar romėnų laikais pažadinta kultūra sklido į šiaurinę ir rytinę Vokietiją.

Bavarija stipriau už visus kitus kraštus gynė ir yra pasiryžusi ginti savo savivaldos teises prieš iškylančias centralistines tendencijas.

Vienuolika vaikų liko našlaičiais, kai abu jų tėvai buvo užmušti automobilio katastrofoje (Pontiac, Mich.). Jūos užmušė ir iš 5 patys 4 užsimušė nutrūktagalviai jaunuoliai, dūmę ne savo kelio puse. Našlaičius sutiko globoti viena šeima, kuri pati turi 3 vaikus.

K L I S T Y R A S

DR. A. GRIGAITIS

Šį kartą aš papasakosiu jums klistyro atsiradimo istoriją ir jo naudojimą.

Indijos krašte senais laikais gyveno išminčius. Jisai gyveno atsiskyręs nuo žmonių. Jo valgis buvę miško vaisiai, žolelės, valgomos šaknelės arba ką kartais žmonės atnešdavę už jo protingą patarimą. Savo protu jisai norėjo pažinti regimojo ir neregimojo pasaulio paslaptis. Vienatvė ir mąstymas buvo jo gyvenimas.

Kartą, besėdėdamas ant upelio kranto ir besikalbėdamas su tekančiu jame vandeniu, jisai pastebėjo, jog šio krašto paukščiai ibiai lyg ir ligos apimti, atšlubuodavo prie upelio. Ilgu savo snapu įtraukdavo iš upelio vandens ir jį suleisdavo savo tiesiojon žarnon. Tai darė ne pavieni paukščiai, bet jų būriai. Gerai praplovę žarną ir pailsėję, ibiai nuskrisdavo.

Išminčius pradėjo sekti ibių tokį elgėsį. Jisai patyrė, jog tais metais ant uogų, kuriomis mito paukščiai, buvo kritęs amaras. Paukščiai, belesdami šias uogas, gaudavo vidurių užkietėjimą, o amaruotos uogos nuodijo jų kraują, silpnino jų sveikatą, ir jie jautėsi ligoniai esą. Snapo pagalba praplaudami savo žarnas, jie prašalindavo iš vidurių amaruotas uogas ir pasveikdavo.

Išminčius, senas žmogus, taip pat turėjo kietus vidurius. Jisai jautė, jog kieti viduriai sunkina jo kvėpavimą, jo širdies veikimą. Tad, sekdamas ibių pavyzdį, jis pradėjo taip pat plauti savo vidurius, tik, žinoma, ne snapu, nes jo neturėjo, bet iš bambuko medžio padirbtu vamzdeliu. Tokiais upelio vandens praplovimais, jisai išvalydavo vidurius nuo užsistovėjusių žarnose maisto liekanų, kurios nuodijo kūną. Po tokių praplovimą išminčius pasijautęs lyg pajaunėjęs. Tad ir kitiem seniems žmonėms, kurie turėjo kietus vidurius, jisai patarė išmėginti nuo ibių paskolintą gydymo būdą.

Šis gydymas labai tiko seniems žmonėms, ir būriai senių plaukė pas išminčių, ieškodami sveikatos. Jisai juos gydė. Ligoniai, pamokyti praplauti savo užkietėjusius vidurius, jautėsi sveikesni ir garbino garsų gydytoją.

Išminčius džiaugėsi galįs pagelbėti savo artimui. Jo gydymo būdas paplito toli už Indijos ribų. Bet išminčius,pasiilgęs vienumos ir pamokęs savo mokinius šio nuostabaus gydymo, atsiskyrė nuo žmonių pasikalbėti su upeliu, pasiklausyti paukščių čiulbėsio ir sprogstančių medžio pumpurų.

Šį išminčiaus atsitiktinį išradimą medicina pradėjo tobulinti ir dabar turim taip vadinamąjį klistyrą arba klizmą, angliškai — clyster, enema. Klistyro tikslas nedideliu spaudimu įvairių kiekių vasarošilčių skysčių į žarną įleisti. Skysčius žarnon leisti išlėto. Ligonis atsigula ant nugaros skersai lovos, kojas per kelius sulenkia, po sėdyne pakišama sulenkta antklodė. Klistyras turi indą 1-2 kvortų talpos ir žarną su antkaliu. Klistyrui dažniausiai naudojama drungnas virtas vanduo.

Antgalis prieš įvedant tiesiojon žarnon sutepamas vaselinu, klistyro indas kiek pakeliamas, bet ne aukščiau poros pėdų (½ metro). Padarius klizmą, ligonis privalo ramiai pagulėt, iki įleistas žarnon vanduo pradės veikti. Kad sustiprintų klistyro veikimą, vandenin deda šaukštą antrą ricinos aliejaus arba įtrina paprasto muilo.

DIPLOMAI GERADARIAMS

Norėdamas suteikti kiekvienam galimybę savo geradarius atžymėti tam tikru dokumentu o ypač tiems, kurie gyvena mažose kolonijose, kur nėra rengiami bendri padėkos vakarai, atspausdinau meniškus lakštus (diplomus). Diplomus meniškai parengė grafikas J. Steponavičius, įrašą suredagavo rašytojas S. Santvaras. Diplomų tekstas atspausdintas 6 spalvomis pergamentiniame popieriuje, viršelis 3 spalvų odos imitacijoj, perrištas spalvota juostele su pergamentiniu apvalkalu. Diplomo kaina su persiuntimu $2.—; perkant iš karto 3 diplomus — kainuoja tik $5. Pageidaujantiems įrašau ir geradarių pavardes, arba yra paliekama vieta geradario pavardei Įrašyti pačiam Daugelis savo geradarius jau atžymėjo tokiais diplomais. Iš geradarių pusės buvo didelis pasitenkinimas.

Gavęs nurodytą sumą bei kitus pageidavimus, tuojau diplomą persiųsiu pasirašyti ir įteikti savo geradariui.

Užsakymus ir pinigus siųsti adresu: **J. Kapočius, 597 E. 7th St., So. Boston 27, Mass.**

BALTIMORĖS ŽINIOS

Didžiausias metinis parengimas

Šv. Alfonso parapija kasmet rengia daug pramogų savo parapijiečiams arčiau susipažinti ir pasilinksminti. Bet viena iš didžiausių jos rengiamų pramogų yra vadinamas oisterių rostas. Jis paprastai rengiamas Švenčiausiojo Jėzaus Vardo Draugijos parapijos naudai. Šįmet toks parengimas įvyko pereitą sekmadienį, lapkričio 11 d., nuo 1 val. po pietį iki 7 val. vakaro. Pobūvyje atsilankė per 800 svečių lietuvių ir kitataučių. Buvo užimtos visos parapijos patalpos: salės, kambariai ir kiemas. Gražus dienos oras pramogai ypač tiko. Rengėjai nors dideliu vargu, bet pajėgė visus svečius laikur ir pavalgydinti ir palinksminti. Nors viso parengimo sąvikaina yra didelė, bet Draugija tikisi dar gauti ir pelno per tūkstantuką, kuris parapijos klebono, kun. d-ro Mendelio specialiai skiriamas parapijinės mokyklos išlaikymo reikalams. Taigi, svečių aukos netiesioginiai grįš per jaunosios kartos auklėjimą ir parengimą gyvenimui. Pramogos, turinčios tokį kilnų tikslą, visuomenės yra remtinos ir jų rengėjų klaidos, padarytos be blogos valios, yra atleistinos.

Šv. Vardo D-jai, ypač šįmetinei jo valdybai, už didelį parapijai darbą, kurį rengiant, suprantama, teko pakelti daug rūpesčio, tenka didelė padėka. Padėkos ir pagarbos vertos ir visos moterys bei vyrai, kurie sekmadienio laisvalaikį paaukojo parapijai, sunkiai dirbdami įvairius parengimo darbus. Jų darbas buvo tylus bei kantrus ir maža kieno pamatytas.

Nepaprastos novenos

Šį pirmadienį, lapkričio 19 d. šv. Alfonso bažnyčioje pradedamos 9 dienų nepaprastos novenų pamaldos katalikams. Jas laikys misijonieriai kunigai iš New Yorko. Novenos bus kasdien iki lapkričio 27 d. imtinai šiomis valandomis: 11:10, 12:10, 1:0, 5:30 ir 8 vlė vakare. Po kiekvienos novenos bus klausoma išpažinčių. Parapijiečiai, norį šiomis novenomis gauti Dievo Motinos malonių, prašomi pasinaudoti proga.

Karo nuskriaustiesiems šelpti vajus tebevyksta

BALFo 64 skyrius aukų rinkimą dar tebevykdo. Gauta nemaža drabužių ir avalynės. Be to, komisija iš B. Čaplikaitės, M. Šimkaus ir V. Karaliaus renka aukas lietuviškoms mokykloms Vokietijoje šelpti, lankydamiesi po butus. Kadangi nevisi randami namie, tai asmens negalėję savo aukos įteikti komisijai, prašomi tai atlikti kita sau patogia proga.

Nuo lapkričio 18 d. iki 25 d. draubužių ir avalynės rinkliavą vykdo visos katalikų bažnyčios nukentėjusiems nuo karo korejiečiams ir kitų kraštų nuskriaustiesiems šelpti. Visi lietuviai prašomi nenusigrįžti ir nuo šios rinkliavos. Kas nesuskubo savo auką atiduoti BALFui, gera proga tai atlikti dabar. Aukos priimamos šv. Alfonso parap. raštinėje.

Bažnyčia ir pasaulis

• **Šv. Tėvas Pijus XII** išleido apaštališką laišką Čekoslovakijos vyskupams, kunigams ir tikintiesiems, kuriame kreipiasi į Čekoslovakijos persekiojamus katalikus su gilia užuojauta. Laiške Popiežius pabrėžia, kad jokiu būdu katalikai nėra nuo kitų atsilikę tėvynės meilėje. Jie tik reikalauja, kad nebūtų pažeidžiama jų krikščioniška sąžinė ir Dievo bei Bažnyčios teisės. Ta prasme komunistų daromi katalikams priekaištai yra nepagrįsti. Tiems, kurie, nepaisydami sutinkamų pavojų, pildo savo tikėjimo reikalavimus, šiandien visas katalikiškas pasaulis atiduoda savo gilią pagarbą. Su ypatingu susirūpinimu šv. Tėvas laiške iškelia jaunimo ir vaikų religinio auklėjimo problemas.

• **Palaimintoji Terezija Couderc.** Lapkričio 4 d. šv. Petro bazilikoje Romoje buvo paskelbta palaimintąja Terezija Couderc, prancūzė vienuolė, Dievo Motinos Seserų Instituto įsteigėja, mirusi 1885 metais. Beatifikacijos iškilmėse dalyvavo 8 kardinolai, daug vyskupų ir gausūs būriai maldininkų iš visų pasaulio kraštų, ypač iš Prancūzijos.

• **Columbus, Ohio,** mieste šiomis dienomis JAV katalikai buvo suvažiavę rasinių problemų spręsti. Suvažiavimą globojo Columbus vyskupas Ready. Suvažiavimas vienu balsu pasisakė prieš nelygų rasių traktavimą ir nutarė veikti JAV politiką rasių lygybės kryptimi.

• **Naujas Suomijos ministeris prie Vatikano** šiomis dienomis paskirtas dr. Ake Henrik Gartz, kuris prieš dabartinį paskyrimą yra buvęs Suomijos užsienių reikalų ministeriu. Iš 4 milijonų Suomijos gyventojų tik 2000 yra katalikų, kurie sudaro 4 parapijas ir turi 15 kunigų.

• **Paskutiniu laiku** iš vieno Prahos vienuolyno, su daugeliu čekoslovakių vienuolių seselių, buvo išvežtos priverčiamiems darbams ir šešios olandės seserys, kurios jau prieš metus laiko prašė komunistų valdžios leidimo grįžti į Olandiją.

• **Arkiv. Ign. Pi Shu-Shih,** iš Mukdeno, Mandžiūrijoje, pranešė, kad esąs komunistų areštuotas, bet suėmimo priežastis ir data nežinoma.

• **Katalikų socialinė savaitė** Japonijoj lapkričio 5-11 d.d. praėjo tik gimstančios katalikų bažnyčios Japonijoj triumfo ženkle. Daugelis nekatalikų, jų tarpe ir vyriausybės narių bei darbo ministerijos pareigūnų, dalyvavo sesijose. Paskaitas skaitė žinomi japonai katalikai — prof. A. Osawa ir T. Ogishima.

• **Rytų Vokietijos vyriausybė,** po ilgos ir griežtos cenzūros, pagaliau leido skaityti katalikų bažnyčiose Vokietijos vyskupų kolektyvinį laišką, kuris anksčiau komunistų valdžios buvo konfiskuotas.

LAPKRIČIO "EGLUTĖ"

Lapkričio mėn. "Eglutėje" pirmiausia prisimenama visos šio mėnesio sukaktys: Vėlinės, Kariuomenės šventė. Toliau trumpai papasakojama apie Vilnių. Ypatingai reikia pasidžiaugti Balės Vaivorytės scenos vaizdeliu— "Ragnytės našlaitėlė." Trumpų vaidinimų mūsų mažiesiems visada trūko. Tad šitas įvairiuose vaikų vakarėliuose bus tikrai suvaidintas. Vyt. Tamulaitis tęsia toliau Svirplio muzikanto keliones, Sonė Pipiraitė pradeda senutės pasakas, duodama pasaką apie Varną ir vėžį. A. Bendorius rašo apie Nemuno žiotis, V. Čižiūnas tęsia toliau pasakojimus iš mūsų istorijos, prisimindamas karalių Mindaugą. J. Lingis, supažindindamas su vaikų artimais bičiuliais, pasakoja apie arklį. Atžalėlių skyriuje skelbiami pačių jauniausių darbeliai.

Numeris gausiai iliustruotas, dail. Osmolskio viršelis vaizduoja mokyklą.

LIETUVOS PRANCIŠKONŲ VIENUOLYNO IR SPAUSTUVĖS

680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

PAŠVENTINIMO IŠKILMĖS

ĮVYKS

Gruodžio-Dec. 9 d., sekmadienį, 1951 m.

11 val. — iškilmingos Mišios Apreiškimo parapijos bažnyčioje, 259 N. 5th St., Brooklyn, N. Y.

3 val. p. p. — vienuolyno ir spaustuvės pašventinimo iškilmės 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y.

5 val. p. p. — bankietas su programa Apreiškimo parapijos salėje, North 5th & Havemeyer Sts., Brooklyn, N. Y.

MALONIAI KVIEČIAMI VISI DALYVAUTI PAŠVENTINIMO IŠKILMĖSE IR BANKIETE.

Bilietus galima gauti Pranciškonų vienuolyne ir "Darbininke", 680 Bushwick Ave., visose Brooklyno, New Yorko ir Maspetho lietuvių parapijų klebonijose ir pas platintojus.

MOKYTOJAMS BESUSIRENKANT

DR. A. ŠERKŠNAS

Kiekviena tauta yra tokia, kokie yra jos nariai. O jie yra tokie, kokie buvo jų mokytojai. Vadinasi, tauta yra tokia, kokie yra jos mokytojai. Visoje pilnumoje šis dėsnis tinka papabrėžti šiandieną, kada **kiekvienas** būsimas pilietis **turi** praeiti pro mokytojų rankas ir jose išbūti gana ilgą laiką. Krašto pilietyje galima jausti buvęs jos mokytojas, o tautoje tautos mokytojai.

Dalis mūsų tautos mokytojų šį sekmadienį susirenka čia svarstyti lietuviškojo vaiko likimo. Jo, kaipo lietuvio, likimo padėtis rimta, net tragiška. Vaikas, atvežtas į šį kraštą 1949-1951 m. laikotarpy, esant jam prieš tai priešmokyklinio amžiaus, lietuviškai liko analfabetas. Vaikai, kurie prieš tai buvo pradėti mokyti lietuviškai, šiandieną baigia užmiršti lietuviškus dalykus. O čia gimusieji lietuviukai? Jie palikti net nežinomi, kad jie lietuviai!

Štai padėtis, kurios mokytojai susirenka svarstyti. Mokytojai, kurie nepaprastai atspariūs pasirodė Lietuvoje prieš visus okupantus, kurie nepaprastai sunkiomis sąlygomis tęsė lietuviškos kultūros plėtimą tremtyje, Vakarų Europoj, ir kurie čia daugiausia sielojasi dėl lietuviško vaiko.

Bet ką suvažiavę mokytojai čia turi daryti, kad ši lietuviško vaiko problema būtų išspręsta, ar nors rastas pagrindas jai spręsti? Šis klausimas kyla iš tos realybės, kurioje mokytojas šiame krašte šiandieną yra. O ta realybė yra tokia, kad lietuvis mokytojas savo pastangoms čia neturi jokios visuomeninės atramos: nei organizacijos, nei plano, nei pinigų. Štai, kas skatina mane, suvažiavimo organizatorių, visai neprašytą, rašyti eilę konstruktyvinių pasiūlymų.

1. Organizacinis pagrindas

Amerikos Lietuvių Bendruomenė turi būti padaryta tuojaus gyvu ir veikiančiu organizmu. Ji turi apimti visus Amerikos lietuvius, išskyrus, tuos, kurie sąmoningai apsisprendę kaip lietuvių tautos išdavikai. ALB centre tučtuojau turi būti įsteigtas švietimo skyrius, kurio apmokamu vedėju turi būti paskirtas vienas iš mokytojų, pasižymėjusių mūsų pedagoginiame, kultūriniame ir organizaciniame darbe. Švietimo skyrius turi sugebėti pasitelkti sugebančių talkininkauti neapmokamų žmonių, kurie tai gali, pavyzdžiui, iš aukštosiose Amerikos mokyklose dirbančių lietuvių profesorių tarpo. Artimiausi to švietimo skyriaus uždaviniai turėtų būti:

a) Paskirti du instruktorius lietuvybės reikalams. Vienas turėtų būti Chicagoje, o kitas New Yorke. Vienam priklausytų vakarai, kitam rytai. Jie turėtų organizuoti ir instruktuoti lituanistikos mokymą.

b) Parengti lietuvių mokykloms lietuvių kalbos mokytojų. Šis darbas turėtų eiti trim kryptim: pirma, organizuojant lietuvėms seselėms, kurios moko mūsų parapijinėse mokyklose, lietuvių kalbos ir jos metodikos vasaros kursus; antra, organizuojant lietuvius jaunuolius, baigiančius čia vidurines mokyklas, stoti į mokytojų kolegijas (teachers colleges), o jas baigus, likti lituanistikos mokytojais šiame krašte; trečia, organizuoti jau naujai atvykusius lietuvius mokytojus išlaikyti egzaminus ir gauti mokytojų teises šiame krašte.

c) Išstudijuoti visas šio krašto mokyklas, kuriose mokosi atitinkamas skaičius lietuvių, ir susitarti su mokyklų vadovybėmis dėl lietuvių kalbos įvedimo į tas mokyklas, pristatant atitinkamus kandidatus į mokytojus.

d) Paruošti lietuvių kalbos mokymui vadovėlius, pritaikintus šio krašto lietuviams vaikams.

e) Išsiaiškinti visus klausimus su lietuviais klebonais, kurie savo parapijose turi mokyklas ir kurie tų mokyklų yra vyriausi šeimininkai.

f) Suorganizuoti grynai lietuviams vaikams vieną vidurinę mokyklą Chicagoje, o kitą New Yorke.

2. Planingos perspektyvos

Stengiantis savąją kultūrą išlaikyti ir ją plėsti šiame didingame laisvės krašte, turime žinoti štai ką:

a) Šio krašto vyriausybė, nei pasaulinė, nei bažnytinė, nedraudžia savo mokyklose mokytis jokios kalbos, jokios tautos kultūros tiems, kurie nori tos kalbos ir tos kultūros mokytis.

b) Vyriausybė apmoka net mokytoją tos kalbos, kurios mokytis panori valdiškoje mokykloje atitinkamas skaičius moknių.

c) Vyriausybė, ar mokyklos vadovybė, tačiau, imasi iniciatyvos pati organizuoti mokykloje mokymą tik tų kalbų, kurių mokėjimas yra reikšmingas visam kraštui, kaip pavyzdžiui, ispanų ar prancūzų kalbų mokėjimas; mažesnių tautų kalbų mokymo reikalus čia organizuoja privati iniciatyva — tautinės organizacijos.

d) Vyriausybė, pasaulinė ir bažnytinė, labai rimtai skaitosi su rimtomis organizacijomis, kurios proteguoja kurios nors kalbos ar tautos kultūros mokymą atitinkamoje mokykloje.

e) Turėdami rimtus organizacinius pagrindus, mes palengvintume padėtį lietuvių klebonų, kurie turi parapijines mokyklas, bet neturi pagrindo, į kurį galėtų atsiremti, įvedant lituanistikos mokymą į savas mokyklos: neturi nei gerų lituanistikos mokytojų, nei mokslo priemonių.

f) Savo tėvų kalbą ir kultūrą mokytis ir plėsti šiame krašte mes turime organizuotis ne kokiam nors aprėžtam laikotarpiui, ne tik "iki grįšime", bet pastoviai,, visam laikui, nes lietuvis šiame krašte yra įleidęs jau labai giliai šaknis, įsigijęs čia labai daug teisių, ir jis visoje visumoje niekada iš čia neišsikraustys, nors tie, kurie galės ir kuriems **reikės,** turės grįžti.

3. Piniginiai reikalai

ALB turi nustatyti vadinamą lietuvio mokestį, kurį kiekvienas lietuvis kasmet turi į mokėti į bendruomenės kasą. Šį mokestį turėtų mokėti kiekvienas lietuvis. Nepajėgūs dėl šeimos didumo ar dėl senatvės sumokėti turės būti atleisti. Ieškotina būdų ir kitų šaltinių išlaidoms padengti.

Kai yra aiškiai suformuluotas tikslas ir konkrečios formos, lietuvis nesigaili cento saviems lietuviškiems reikalams.

Štai esminiai dalykai, kuriuos suvažiavę mokytojai turėtų apsvarstyti. Suvažiavimas turėtų išrinkti komisiją, kuri tuojaus sueitų į kontaktą su ALB vyriausia valdyba, kai tik ši galutinai išsikristalizuos.

GELBSTI AGRESIJOS AUKAS

Korejos frontui po kelis kartus slenkant tai į šiaurę, tai į pietus nuo 38 paralelės, daugybė nelaimingų žmonių buvo priversti pasitraukti į patį pietinį Korejos kampą. Vieni ten pasitraukė nuo karo veiksmų, kiti neturėjo kur gyventi, nes jų namų neliko akmens ant akmens, bet didžiausia jų dauguma pabėgo nuo komunistų žiaurumų. Daugiausia pabėgėlių yra susispietę Pusane ir jo apylinkėse. Pats Pusanas yra virtęs viena didele pabėgėlių stovykla, kurios gyventojai gyvena didžiausiam varge, persekiojami bado ir įvairių ligų.

Tą žmonių vargą stengiasi, kiek galėdamos, palengvinti seserys vienuolės, ypač amerikietės Maryknol seserys. Viena iš reikšmingiausių jų veiklos sričių yra rūpinimasis pabėgėlių sveikata. Pusane yra įkurta Maryknoll seserų klinika, kurioje dirba visa eilės seserų gydytojų, vaistininkių ir slaugių.

Klinikoje darbas prasideda 8.30 val. ryto, bet ligonių eilės susidaro jau 5.30 val. Per dieną į kliniką ateina daugiau kaip po 400 ligonių. Tai daugiausia lengviau sergantieji, kurie nori pasiskiepinti arba šiaip gauti pagalbos. Baigusios darbą klinikoje, seserys turi vykti į kalnuotose Pusano apylinkėse pabėgėlių lūšneles pas sunkiai sergančiuosius. Tos pabėgėlių lūšnelės nevertos net lūšnos vardo. Jos pastatytos iš kartono ir ryžių maišų. Viduje tėra pamesta kiek šiaudų. Kartais tai esti net žemėje išrausti urvai, į kuriuos patekti galima tik ropomis. O tokiuose urvuose seserys ne karta aptinka raupsais sergančius kūdikius arba šiltine užsikrėtusius suaugusius. Tokiu atveju šeimos nariai čia pat paskiepijami.

Lankant įvairius miesto rajonus, seserų darbui gyventojai kartais užleidžia geresnes patalpas. Bet neretai tenka atidaryti ambulatoriją tiesiog po atviru dangumi.

Seserims gelbsti vietiniai jaunuoliai, sustatydami žmones į eilę, užrašydami skiepijimo datą ir kitokiais būdais.

Žmonės seserims labai dėkingi ir mielai naudojasi jų pagalba, tačiau daug vargšų yra tiek nusilpę, kad nebepajėgia atvykti į kliniką, o aplankyti visus namuose seserys kartais nesuspėja. Be to, kai kurie jų labai varžosi dėl savo skurdo ir nedrįsta kviesti pas save ateiti. Sesuo Mary Mery, M. D., pasakoja, kaip viena moteris ją nusivedė pas savo sergantį vyrą. Pakeliui ji atsiprašinėjo seserį, kad buvo priversta ją kviesti į savo menkus namus. Palypėjusios į mažytėm lūšnelėm nusėtą kalvą, jos sustojo ties landyne žemėje. Sesuo čia nusiavė batus, nes su batais įeiti į trobą Korejoj laikoma dideliu įžeidimu. Bet įėjimas buvo toks siauras, kad reikėjo ropoti keliais ir rankomis. Ligonis buvo penkių pėdų ilgio ir keturių pėdų pločio kambaryje. Tai buvo apie 30 metų vyras su tokiu paraudusiu veidu, kad seseriai nesunku buvo nustatyti, jog 104.2 laips. karščio turintis ligonis serga šiltine. Turėdama su savim aureomycino, ji ligonį tuojau pat paskiepino.

Netenka nė aiškinti, jog tokiose sąlygose pasišventusių seserų darbas yra labai sunkus. Žmonės dėl maisto stokos yra nusilpę. Jų išsekę organizmai nepajėgia kovoti su ligomis, ir dažnai net geriausi vaistai jau nebegali jiems padėti. Pačiame Pusane ne tik maistas, bet ir vanduo labai brangus. Jo čia labai mažai, o ir tas pats esti užterštas. Vaikams ypatingai trūksta vitaminų.

Seniau Lietuvoje buvo daug kryžių ir koplytėlių— dievdirbių rankų darbo.

ANIOLIUKAS MIRĖ

JONAS PETRĖNAS

Jeigu jums teko gyventi ar tik trumpai viešėti Lietuvoje, manau, kad jūs aplankėte ir šiaurėje esantį Biržų miestą, kuris atsiremia į Širvėnos ežerą, o miesto šonus skalauna dvi upės — Apaščia ir Agluona. Agluonos ir ežero santakoje riogsojo seni Radvilų pilies mūrai, ne kartą atšipinę svetimųjų kardus ir rodę senos kunigaikščių giminės didybę. Pilis buvo visas biržiečių pasididžiavimas ir garbė: "Jūs giriatės bažnyčios varpais, plačia ir erdvia miestel. rinkele, gerom žemėm, o mes — pilimi!"

Šitoje Biržų krašto apylinkėje tvirtai į žemę įsikabinęs stovėjo Užugulbinės sodžius, priglaudęs nemažą smulkių ūkininkų šeimą, kur kiemuose žaidė ir smėlį pilstė gausūs vaikų pulkai. Jei Biržų miestas gyrėsi sena kunigaikščių pilimi, tai Užugulbinės kaimo visa šlovė ir didybė buvo jų dievdirbys, kurio vardo ir pavardės veik niekas nežinojo, o vadindavo Anioliuku.

Na ir turėjo Anioliukas nagus! Jeigu vaikai norėjo gražiau pagerbti tėvų atminimą ir ant kapo pastatyti kryžių, kreipdavosi pas Anioliuką. Kai kurį sodžių apnykdavo nelaimės, įsimesdavo kokia baisi liga ir ištraukdavo iš namų, tėvą, motiną rūpintojėlę, visi gyventojai bėgdavo pas Anioliuką ir sakydavo: "Žinai, Anioliuk, mes ant to kalnelio sumanėme kryžių pastatyti ir Dievą permaldauti. Tik, žiūrėk, gražiai padaryk. Statulėlės turi turi būti kaip gyvos!" O kai anais metais atvažiavo į sodžių Dervinės pusbrolis iš Amerikos, tai Dervinė nuėjo pas Anioliuką ir pasakė: "Turiu svečių iš Amerikos! Sumanėme sodyboje, žinai prie to didžiojo kelio, gražų kryžių pastatyti. Pusbrolis ir pinigų paaukojo.

Dievdirbys

kė ir lyg kartu dejavo: "Anioliukas mirė"....
Tik gražų padaryk, bo paveikslai galės patekti ir į Amerikos laikraščius, žinai gi, kad amerikonai viską aprašo"...

Dievdirbys Anioliukas plušėjo savo dirbtuvėlėje nuo ryto iki vakaro. Vyresnysis sūnus krutėjo su motina po laukus, arė ir akėjo, o tėvas, jau šiek tiek nuo darbo linktelėjęs, tylomis sau niprino dirbtuvėje ir įvairiais kaltais, kalteliais piaustė šventųjų statulėles. Ir ko tik ten ant langų nebuvo pridėta! Šit trikampę kepurėlę užsidėjęs šv. Jonas Nepomukas, tiltų ir upių ištikimas sargas, ten toliau šv. Rokas, vargšų globėjas, kuriam žaizduotas kojas laižo šunelis, už jo šv. Agota, pasiėmusi rankon duonos kepalėlį, gina sodžių nuo ugnies. Ant mažojo langelio atskirai padėtas šv. Kazimieras karalaitis, tvirtai suspaudę rankoje skaisčią leliją, kuris, sako, turi savo slaptą kariuomenę ir nelaimėse lietuviams padeda. Ant stalo čiulba visokie paukšteliai, linguoja gėlės, visokie smulkūs pagražinimai ir lengvučiai rėmeliai — juos visus Anioliukas sudės į kryžių, kurio kamienas dar šildosi kieme prieš saulę.

Visas sodžius ir plati apylinkė pažinojo dievdirbį Anioliuką, nors šis retai po žmones maišydavosi. Smagu buvo ir pačiam Anioliukui, kai sekmadienį eidavo į bažnyčią, o iš pakelių, darželių, sodybų ir atminimų kalnelių žiūrėdavo į ji viską matanti Apvaizdos akis, pulkai šventųjų, kuriuos jo ranka išpiaustė ir į kryžius sukėlė. Tik dažnai šį jo džiaugsmą sudrumsdavo klaiki mintis: "O kažin, ar tie šventieji užtars mane danguje? Aš jų gyvenimą jau kelis kartus perkaičiau, kiek daug jų iš šventų-knygų sukėliau į kryžius, o kažin, ar jie mane į dangų įkels?" Po to jis vėl šalindavo šias mintis nuo savęs ir akimis ieškodavo pakelėse savo rankų ir širdies darbo.

Pavasarį, kai vyresnysis sūnus dirvą vasarojui ruošė, o motina pakluonėje baltino žiemą išaustas drobes, Anioliuko dirbtuvėje buvo tylu. Šventieji, aptraukti storu dulkių sluoksniu, ramiai sau ilsėjosi ir laukė šeimininko. O šeimininko vis nesimatė: nuo vidurtiemio jis atgulė į lovą, vis sunkiai kosėjo, dejavo krūtinės skausmais. Ir reikėjo taip atsitikti, kad vieną gegužės vakarą, kai ievos taip maloniai kvepėjo prie vartų, kai balose purienos viliojo ateiti sodžiaus vaikus, — Užugulbinės neturtingame kieme mirė dievdirbys Anioliukas.

"Anioliukas mirė!" — perbėgo per sodžių liūdna žinia.

"Anioliukas mirė", — apgailestavo plačioji apylinkė.

"Anioliukas mirė", — kruptelėjo dirbtuvėje eilės išrikiuotų šventųjų statulėlių."— Kas dabar besukels mus į kryžius?"

Anioliukas gi ramus gulėjo didžiajame kambarėlyje ant lentos, o ant stalo stovėjo, jo paties rankų išpiaustytas ir išdailintas šeimos kryžius. Graudžiai spraksėjo laidotuvių žva-

EKRANAS

Nauji filmai. Pereitą savaitę New Yorke pradėtas rodyti M.G.M. bendrovės pagamintas spalvotas filmas **"Quo Vadis",** pagal to paties vardo H. Sienkevičiaus romaną. Lietuviams šis garsaus lenkų rašytojo romanas gerai pažįstamas. Tai pirmųjų krikščionių gyvenimo Romoje Nerono laikais pavaizdavimas. Pats romano ir filmo vardas "Quo Vadis" — "Kur eini" yra Kristaus žodžiai, kuriais jis klausė ir sulaikė iš Romos bebėgantį, išsigandusį šv. Petrą.

Filmo pagaminimui bendrovė išleido apie 7 mil. dolerių. Pats filmavimas vyko istorinėse vietose — Romoje, masinėse scenose dalyvaujant iki 30.000 žmonių — tikrų romiečių, kas visam filmui suteikia natūralų charakterį. Romos legionų grįžimas dulkėtu Via Apia iš pergalių Britanijoje, istorinis Nerono padegtas Romos gaisras, tūkstančių pirmųjų krikščionių žudymas ir duonos bei žaidimų ištroškusios masinės romiečių minios amfiteatruose — visa tai padaro šį filmą "super-superfilmu", (vartojant New York Times terminą), kuriam lygaus, atrodo, dar nėra buvę. Kritiškam žiūrovui tačiau kris į akį, kad vietomis filmo dialogai yra iki nuobodumo ilgi. Jie ir patį filmą padaro nepaprastai ilgu: rodymas užsitęsia beveik 3 valandas. Artistai: Marcus — Robert Taylor, Lygija — Deborah Kerr, Petronijus — Leo Genn, o taip pat ir visi kiti savo vaidmenis atlieka pasigėrėtinai. Režisūra Mervyn Le Roy. Filmas rodomas Manhattan'e Astor ir Capitol teatruose, prie Times Sq. ir, atrodo, iš ten kitur greit nepasirodys.

Kitas dėmesio vertas filmas, neseniai pradėtas rodyti Mayfair teatre, prie Times Sq., yra **"Detektyvo istorija",** pagal didelį pasisekimą turėjusią Kingsley dramą. Filme rodomas New Yorko detektyvo gyvenimas, kova tarp pareigos ir jausmų, kurioje maišosi gėris ir blogis. Puikiai vaidina Kirk Douglas, Eleonor Parker ir kt.

Iš seniau pasirodžiusių filmų pažymėtini šie:

"Amerikietis Paryžuje" — vienas iš geriausių muzikinių filmų, kuriame į darnią visumą susijungia žavios Gershvino melodijos, puikus baletas ir gera vaidyba. Vaidina Gene Kely, Leslie Caron ir kt. Jau antras mėnuo rodomas Radio City teatre.

"Hoffmano pasakos" — pagal Offenbacho operą anglų gamybos muzikinis filmas, prilygstąs "Raudoniesiems batukams", jau daugiau pusės metų rodomas Bijou teatre. Filme groja Anglijos Karališkoji Filharmonija diriguojant Sir Thomas Beecham.

"Eroica" — vokiečių filmas apie Bethoveno gyvenimą, rodomas 55 St. kino — teatre, prie 7 Ave.

"Upė" — vienas iš geriausių pasaulyje 1951 metais pagamintų filmų. Britų šeimos gyvenimas Indijoje. Indų papročiai, ceremonijos, muzika ir šokiai. Filmas rodomas Paris teatre — 58 St. ir 5 Ave.

Brooklyne šį savaitgalį galima rasti taip pat keletą geresnių filmų:

RKO Albee teatre, Fulton St., jau rodomas iš senovės žydų gyvenimo spalvotas filmas **"Dovydas ir Batchebe".** Mažesniuose teatruose rodomas kitas dėmesio vertas filmas **"Vieta saulėje"** (A Place in the Sun) pagal Dreiserio romaną "Amerikoniška Tragedija" kurios vertimą turėjome ir lietuvių kalba. Vaidina Elizabeth Taylor, Montgomery Clift ir kt. Muziką ir romantiką mėgstančiam žiūrovui verta būtų susirasti ir pamatyti čekų gamybos filmą **"Imperatoriaus lakštingala."** Tai pagal Anderseno pasaką pagamintas filmas, kurį su malonumu žiūrės suaugę ir vaikai. Vaidina lėlės-marionetės.

J. B.

PADĖKA

Širdingiausiai dėkojam brangiai tetai ir dėdei Kaminskams, gyv. Bridgeport, Conn., pusseseriai Viktorijai ir Petrui Stankaičiams, pusbroliui Antanui Kaminskui su žmona už gražų priėmimą mums atvykus į JA Valstybes.

Dėkojam tetai ir dėdei už įvairią paramą mūsų reikaluose ir už nepaprastai puikų bankietą, kurį mums suruošė persikeliant į nuosavą namą ir už visas taip gražias ir naudingas dovanas.

Taip pat dėkojame visiems svečiams, dalyvavusiems bankiete ir padovanojusiems mums naudingų ir gražių daiktų, kurie mums gyvenimo pradžioje yra taip reikalingi. Visiems dar kartą tariame išrdingiausią ačiū.

Elena ir Adomas Mitkevičiai

PAIEŠKOMI

trys broliai — Antanas, Jonas ir Bladas Vaitkai. Visi iš Lietuvos išvažiavę dar prieš pirmąjį pasaulinį karą. Kilę iš Šiaulėnų parap., Birietiškių kaimo. Tėvų vardai — Stanislovas ir Viktorija Vaitkai. Jie patys arba žinantieji apie juos prašome pranešti Myk. Vaitkui 72 Richmond St., Brockton 36, Mass.

TAUTINĖ KNYGA—TAUTOS JĖGA!

VENTOS (J. Rimeikio, Vokietijoje) leidiniai : — naujausia lietuvių filosofijos, poezijos, beletristikos kūryba. Reikalaukite šiuo adresu: **V. JONIKAS, 307 Water St., Brooklyn 1,**

MOKSLO METŲ PRADŽIAI

Išleista lietuvių jaunimui pritaikinta maldų knyga

JAUNUOLIŲ MALDOS

Paruošė kun. P. KIRVELAITIS

Gaunama **"DARBINIKO" Adm.,**

680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Kaina — pagal įrišimą: $1.00, $1.30 ir $1.50. Platintojams nuolaida.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ

PHILADELPHIA, PA.

• **J. E. vysk. V. Brizgys,** kan. J. Končiaus lydimas, lankėsi Tėvų Marijonų seminarijoje Hinsdelyje.

• **Anna Kaskas** devintą kartą davė dainų koncertą Worcester auditorijoje, Worcester, Mass. Salė buvo perpildyta lietuvių.

• **"Dainavos"** meno ansamblis atsidėjęs ruošiasi savo religiniam koncertui, kuriame išpildys G. A. Rossini "Stabat Mater". Ansamblis yra kviečiamas koncertams New Yorke, Detroite ir Clevelande.

• **A. ir M. Bagdonai,** dar tremtyje gyvendami, sužinojo, kad Chicagoje jų dėdė G. Glebas mirdamas paliko jiems apie 4.000 dol. Atvykę iš tremties patyrė, kad, sutvarkius reikiamus dokumentus, iš tikro jiems bus šis palikimas išmokėtas.

• **Anatolijus Kairys,** arti dviejų metų administravęs Tremtinių Namą Chicagoje, pradėjo lankyti Chicagos universeitetą mokytojo cenzui gauti.

• **L. Vyčių 102 kp.** Detroite, Mich., yra išleidusi į JAV kariuomenę net 15 savo narių. Jų tarpe dvi mergaites — J. Barzdaitę ir A. Petraitytę.

• **Detroito liet. par. klebonai** gruodžio 9 d. ruošia karaliaus Mindaugo ir Lietuvos krikšto 700 metų sukakties minėjimą. Šv. Sakramento katedroje. Minėjime dalyvaus kard. Mooney ir vysk. V. Brizgys.

• **Fl. Vaitkutė,** De Paul universiteto dramos mokyklos studentė, dalyvauja mokyklos šių metų pirmo sezono vaidinime Andersono tragedijoj "Marija Skotlandietė". Vaidinimai universiteto teatre vyksta kiekvieną vakarą iki lapkričio 17 d.

Sudegė šv. Kazimiero parapijos bažnyčia

Milžiniškas gaisras, sujaudinti parapijiečiai, pergyvena visi katalikai

Sekmadienio rytą, (lapkričio 11 d.) apie 3-5 val. suliepsnojo seniausia lietuvių katalikų bažnyčia Philadelphijoj. Gaisras prasidėjo staiga ir niekeno nepastebėtas, kol jau visa bažnyčia skendo liepsnose. Sugriuvo dalis sienų. Gaisras buvo toks didelis ir smarkus, kad liepsnos iš nakties padarė dieną, prikėlė kelių gatvių gyventojus. Atrodė, kad viskas sutirps iš karščio. Kibirkštys ir liepsnos skriejo visa gatve ir atrodė, kad viską nušluos. Labai jaudinanti ir griaudinga valanda buvo kai sugriuvus sienoms ir liepsnoms siaučiant didysis altorius ir šv. Kazimiero statula viršuj atrodė kaip saulės atošvaistėj. Kaž kas griaudingo. Jis dar tik paskutinį sykį pažvelgė ir greit paskendo liepsnose ir dūmuose.

Sudegė visi altoriai, nepavyko išgelbėti šv. Sakramento, bažnytinių indų ir drabužių. Sudegę dvi mokyklos klasės, sandėliai, vargonai, ir viskas, kas tik buvo bažnyčioje. Sekmadienio rytą žmonės rinkosi melstis, bet jau rado tik griuvesius. Nepaprastai pergyveno parapijos klebonas kun. I. Valančiūnas, nes ką tik buvo taip gražiai atnaujinta, prieš 21 metus taip pat sudegusi, bažnyčia. Tik dabar ir sienų nepaliko. Vienas bokštas dar laikosi, bet ir jis netvirtas.

Parapijiečių susijaudinimas ir gyvenimas buvo labai didelis. Beveik visi su ašaromis apgailėjo savo bažnytėlę. Daugelis verkė kaip netekę ko tai nepaprasto ir brangaus. Jaunimas, vaikučiai, visi vienu balsu atjautė ir pergyveno nelaimę. Iš viso miesto rinkosi lankyti ir apgailėti kazimieriečių. Net kitų tikėjimų ir tautybių žmonės reiškė užuojautą ir žadėjo paramą. Šv. Alfonoso parapijos klebonas kun. Brukman pakvietė šv. mišių į savo bažnyčią. Čia buvo pradėta organizuoti parapija dar 1893 metais, dabar ir vėl atrado padegėliai jau antrą kartą po 20 metų prieglaudą.

Gaisro priežastis nežinoma. Padaryti milžiniški nuostoliai ką tik bepradedančiai atsigauti parapijai. Gaisro gesinti suvažiavo apie 100 gaisrininkų. Jie paleido savo didžias mašinas su vandeniu. Bažnyčios nebegalėjo išgelbėti, nes jau buvo visa liepsnose, bet išgelbėjo mokyklą ir kleboniją. Mokyklai ir klebonijai padaryta mažiau nuostolių, tik nukentėjo nuo vandens, neteko elektros, užpilta vandenio požemiai ir t.t. Visa pietinė philadelphijiečių pusė jautėsi kaip laidotuvėse, kurios tęsėsi per visą dieną ir naktį ir dar ilgai nebus pamiršta. Pati bažnyčia buvo mūrinė, plytų, iš viršaus nutinkuota, ir iš vidaus tik ką atnaujinta, uždėtas naujas stogas. Po bažnyčia buvo dvi mokyklos klasės ir susirinkimo kambariai. Viskas sudegė ar ištirpo nuo karščio. Tą baisią nelaimę plačiai pažymėjo radijas ir laikraščiai. Iš lūpų į lūpas ėjo įvairių neteisingų pasakojimų. Gaisro metu niekas iš žmonių nesužeista.

Vyčiai minės dešimtmetį

Vyčių veiklos dešimtmetis bus iškilmingai paminėtas lapkričio 25 dieną, sekmadienį. Literatūūros ir Dainos koncertas su įvairia programa bus 4 v. pp. Iš Chicagos atvyksta rašytojas A. Baronas, iš New Yorko rašytojas P. Jurkus, o Newark, N. J. solistė Felicija Pupėnaitė-Vasiliauskienė. Artistas A. Gedvilas duos linksmą programą. Vakaro metu bus pardavinėjamos knygos. Bus šokiai. Vyčiai visus kviečia ir visų laukia savo įdomiame paminėjimo vakare.

Lietuviai karo veteranai atsimena savo draugus

Lietuvos veteranai kariai rengia savo minėjimą — pamaldas lapkričio 23 d. šv. Andriejaus parapijoje, o minėjimo programa bus šeštadienį vakare šv. Kazimiero parapijos salėj.

Pobūvis parapijos naudai.

Sekmadienį, lapkričio 18 d. 4 val. įvyksta metinis parapijos naudai parengimas — kortų ir žaidimų vakaras. Dėl bažnyčios gaisro jis atidėtas į šį sekmadienį. Visas pelnas skiriamas bažnyčios fondan, todėl tikima gausiai dalyvių. Visi kviečiami į parengimą.

Naujagimiai

Šumakeriai susilaukė gražaus sūnaus, kurs pakrikštytas Algirdo Juozapo vardais. Ši šeima neseniai čia atvyko. Berniukas gimė liepos 14 dieną.

Krakauskai susilaukė sūnaus, kurs turėjo būti pakrikštytas lapkričio 11 d., bet dėl bažnyčios gaisro krikštas atidėtas iki lapkričio 18 d.

NEW HAVEN, CONN.

Paminėjo karaliaus Mindaugo 700 metų krikšto sukaktį

Kristaus Karaliaus šventėje, spalio 28 d. buvo iškilmingai paminėta Lietuvos krikšto sukaktis. 10,00 val. šv. mišias atnašavo kleb. kun. E. A. Gradeckas, šventej pritaikytą pamokslą pasakė kun. A. Zanavičius. Šv. Kazimiero parapijos choras labai gražiai sugiedojo "Dieve Gailestingas". Kiekvienas giesmės žodis ir giedančio širdis prašė pasigailėjimo mūsų tautai ir jos žmonėms išblaškytiems po svetimus kraštus. Po mišių sugiedota Amerikos ir Lietuvos himnai.

5.00 val. per mišparus, kurių išklausyti prisirinko gausiai parapijiečių, pamokslą pasakė kun. V. Martinkus, iš Slatersville, R. I.

.00 val. parapijos svetainėje įvyko minėjimo vakarienė, kurios surengimui pasidarbavo visos parapijos draugijos ir vyrų klubas, vadovaujant kleb. kun. E. A. Gradeckui ir kun. A. Zanavičiui.

Vakarienėj kaip garbės svečiai dalyvavo miesto mayoras William C. Celentano, kun. V. Martinkus, kun. J. Radzevičius J. Valaitis, BALF atstovas iš Brooklyn, N. Y., Edm. Markevičius ir Petras Ūsas su ponia, Vakarienės metu dalyviai turėjo nepaprastą staigmeną, kada kun. V. Martinkus savo labai gražiu balsu pravedė bendrą liaudies dainų dainavimą ir joms rodosi jau nebuvo pabaigos, nes čia ne vienam priminė jaunas dienas, praleistas tėvynėje. Visi seni ir jauni dainavo ir maloniai linksminosi. Taipgi sekė šokiai ir visi tikrai linksmoj nuotaikoje laiką praleido.

BALFo reikalai labai svarbūs

Į mūsų koloniją buvo atsilankęs BALF atstovas J. Valaitis, kuris pranešė vietinio skyriaus valdybai ir visiems lietuviams, kad labai svarbu yra mums lietuviams šiuo momentu stoti į darbą rinkti rūbus ir pinigus sušelpti mūsų broliams seneliams ir ligoniams pasilikusiems tremtyje. Taigi, sesės ir broliai newhaveniečiai, kaip BALF vietinio skyriaus pirmininkė, kviečiu tamsta neatsilikti neprisidėjus prie šio taip būtino šalpos darbo.

Mirė Juozas Lukaševičius

Spalio 26 d., po sunkios ligos mirė senas mūsų parapijietis Juozas Lukaševičius. Palaidotas iš šv. Kazimiero bažnyčios į amžiną poilsio vietą. Gausiai palydėjo giminės, draugai bei artimieji.

Velionis paliko nuliūdusius savo žmoną Marijoną, dukrelę H. Ražanskienę, sūnus Juozą ir Albertą. Visai šeimai nuliūdimo valandoje reiškiama užuojauta. Juozo vėlei tegul gerasis Dievas suteikia amžiną atilsį danguje. **M.**

HARTFORD, CONN.

Kariuomenės šventė

Artėja lapkričio 23-ji — lietuvių kariuomenės šventės diena. Gražu, kad lietuviškoji visuomenė čia Amerikoje mini svarbesniuosius mūsų tautos, valstybės ir kt. istorinius įvykius. Bet ypač atkreipkime dėmesį į mūsų Lietuvos kariuomenės šventės minėjimą.

Hartfordo Lietuvių Legiono 7-sis Postas rengia Lietuvos kariuomenės minėjimą lapkričio 25 d. Lietuvių bažnyčioje įvyks pamaldos su pritaikytu pamokslu. Per mišias giedos Hartfordo vyrų oktetas "Aidai". Bus pagerbti visi žuvusieji mūsų Nepriklausomybės kovų kariai - savanoriai, Amerikos žuvusieji kariai, lietuviai partizanai, kaliniai. Po pietų 3 val. įvyks iškilmingas minėjimas parapijos mokyklos salėje, 339 Capitol Ave., su plačia menine programa. Pulk. Sereika skaitys įdomią paskaitą. Bus kultūrinis stalas, anglų ir lietuvių kalba spauda ir paveikslai apie Lietuvos pergyvenimus ir dabar tebevykstančias kovas Korejoje dėl žmonijos ir mūsų pačių laisvės. Papuoškime savo spaudą straipsniais, prisiminimais, poezija ir proza apie mūsų karių kovas, laimėjimus ir pasišventimą. Parodykime mūsų iprmųjų Nepriklausomybės kovų savanorių, žuvusių karo lauke ar už tai nukankintų Sibire, vaikams ir čia Amerikoje esantiems invalidams, kad visa lietuviškoji visuomenė įvertina jų kančias ir mirties auką ir kad vietoj žuvusiųjų, stos jų vaikai, broliai ir sesės už savo tėvų žemės laisvę!

Iš Kalifornijos

• Lapkričio 18 d. šv. Kazimiero par. salėje Liet. Trmt. Savišalpos dr-ja rengia kariuomenės šventės minėjimą su iškilmingomis šv. mišiomis ir atitinkama programa.

• Solistė Florencija Korsakaitė, lapkričio 24 d. Wilshire Ebell salėje dainuos Santuzos rolę "Cavaleria Rusticana" operoje, kurioje dalyvauja iš San Francisco operos solistai.

• Gruodžio 9 d. įvyks "Lietuvių Dienų" sukaktuvinis bankietas su įvairia programa. Bankietas rengiamas šv. Kazimiero par. salėje, 2704 St. George St., Los Angeles, Calif.

— Spalio 21 d. buvo įsteigta Pasaulio Liet. Bendruomenės apygarda. Kai kurių draugijų valdybų nariai pareiškė nepasitenkinimą organizavimą pravedant perdaug diktatorišku būdu — sukviečiant tik pirmininkus bei sekretorius ir prašant juos balsuoti, tuo tarpu kai jie draugijų narių nėra įgalioti to padaryti. Ar tas organizavimas neturėjo būti pradėtas išsiaiškinant draugijų susirinkimuose ir paskui sušaukiant viešą visų lieutvių susirinkimą?

• "Lietuvių Dienų" lapkričio mėn. numeris patiekia daug iliustracijų iš Lietuvos Vyčių veikimo, Australijos lietuvių gyvenimo, Argentinos liet. veiklos ir iš daugelio Amerikos lietuvių kolonijų. Viršelyje — pasižymėjęs Piet. Kalif. Universiteto futbolo žaidėjas L. Šilionis (Welsh). "L. D." leidžiamos Los Angelyje (9204 S. Broadway). Vienas numeris susipažinimui siunčiamas nemokamai.

PADĖKA

Širdingiausia mano padėka— po skaudžios katastrofos lankiusiems mane ir daug širdingumo parodžiusiems man gulint General Hospital ir vėliau namuose. Aš negaliu surasti žodžių, kuriais galėčiau jums, mano mieli lankytojai, atsidėkoti. Man kenčiant fiziškai, bet dar daugiau moraliai, jūsų lankymas mane stiprino ir davė jėgų tą skaudžią nelaimę pergyventi.

Visų pirma mano geriausias ačių Dr. Crawford ir Dr. Šalnai, kurie mane taip stropiai gydė. Taip pat man suteikė daug stiprybės lankydami kun. Bakšys ir kun. Mickevičius. Didelis mano ačiū Mačiuliams, kurie man daug padėjo ir rūpiposi. Aš to niekados neužmiršiu.

Širdingas ačiū Dr. Butrimui su ponia, Dr. Stankaičiui su ponia, ponioms Sabaliauskienėms, Dr. Lelevičiui, Vilunienei ir jos dukrelėms, Naujokams, Žiemiui ir Savickaitei.

Ačiū lankiusiems iš New Yorko Michael Cinkotai, P. Cinkotienei ir Majorui su ponia, kurie padarė tokį didelį kelią, atvažiuodami į Rochesterį, ir suteikė man džiaugsmo.

Toliau ačiū visiems, kurie mane širdingai užjautė per laiškus. Ypatingai dėku rašytojai ir poetei Danutei Mickaitei-Mitkienei su vyru už nepaprasto širdingumo laišką. Baigdamas tariu dar kartu visiems širdingiausiai ačiū!

Juozas Kaributas

Iš Manilos (Filipinų salų) į Čikagą buvo atgabenta operacijai 11 mėnesių mergaitė, prarijusi dvi adatas. Po operacijos ji gražinama namo.

NORWOOD, MASS.

Gražus minėjimas

Sekmadienį, lapkričio 4 d., ALRK Federacijos 10-tas skyrius surengė karaliaus Mindaugo ir Lietuvos krikšto 700 metų sukakties minėjimą. Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje 9 val. kun. P. Šakalys atnašavo šv. mišias už Lietuvą ir už visus išblaškytus po pasaulį lietuvius. Klebonas kun. F. E. Norbutas pasakė gražų pamokslą apie karaliaus Mindaugo ir Lietuvos krikštą. Per mišias visi žmonės giedojo lietuviškas bažnytines giesmes. Vargonais pritarė V. Kamantauskas. Gražų vaizdą sudarė, kai į bažnyčią atėjo draugijų atstovai su vėliavomis, pasipuošę tautiniais rūbais.

Po pietų parapijos svetainėje įvyko iškilmingas šventės minėjimas. Federacijos skyriaus pirm. V. J. Kudirka pradėjo susirinkimą ir pakvietė kun. P. Šakalį būti programos vedėju. Pradžioje visi sugiedojo Marija, Marija ir Lietuvos himną. Kalbas pasakė kleb. kun. F. E. Norbutas ir A. Tumas. Paskaitą skaitė dr. J. Leimonas. Kalbėtojas nušvietė visą istorinę Lietuvos karaliaus Mindaugo ir jo šeimos krikšto eigą, nuo kurio momento visa lietuvių tauta tapo priimta į krikščioniškų tautų šeimą. Gražiai padeklamavo jaunos mergaitės —A. Lapinskaitė, D. Duobaitė, R. Šimėnaitė ir A. Tumėnaitė. Jas išmokė mokytoja V. Tumėnienė. Dar buvo surinkta 48,00 dol. aukų. Pelnas bus pasiųstas ALRK Federacijos centrui, Kat. Akcijos Fondui.

Už gražiai surengtą minėjimą padėka priklauso vietos parapijos klebonui kun. F. E. Norbutui ir kun. P. Šakaliui, kurie taip nuoširdžiai rūpinasi visais lietuviškais reikalais. Kun. P. Šakalys dažnai rašo į vietos amerikiečių laikraščius apie Lietuvą ir lietuvių veiklą šioje apylinkėje.

Mirė Agota Strašunskienė

Lapkričio 2 d. čia mirė Agota Strašunskienė, 69 metų amžiaus. Palaidota lapkričio 6 d. iš šv. Jurgio bažnyčios į Norwood Highland kapines. Paliko nuliūdusį vyrą Zigmą. Velionė priklausė prie keturių draugijų. Velionies vyrui ir giminėms reiškiama gili užuojauta, o gerasis Dievas jos sielai teduoda aržiną ramybę. **Žvalgas**

WORCESTER, MASS.

Jaunimo šventė

Aušros Vartų parapijos jaunimo metinis parengimas, taip vadinamas "Minstrel Show", įvyks trečiadienį, lapkričio 28, 8 val. vak. didžioje Mechanics salėje. Visas parapijos jaunimas uoliai ruošiasi ir nori, kad šių metų parengimas būtų vienas iš geriausių. Sudarytos įvairios komisijos, kurios programą ruošia labai įvairią.

Bus lietuviškų dainų, šokių, polkų ir gražiausių šio krašto dainų. Bus juokų ir kitų pamarginimų taip, kad kiekvienas kurs atsilankys, turės progos linksmai praleisti porą valandų. Tad kviečiam visus Worcesterio bei apylinkės lietuvius ir kitus ateiti ir dalyvauti šiame parengime, kurio visas pelnas eis parapijos naudai.

Rengimo komisiją sudaro: garbės pirm. kun. K. A. Vasys, pirm. Vyt. Čiūnys, vicepirm. Juozas Krasinskas, rašt. — Shirley Miller, iždinink.— kun. Jonas C. Jutkevičius, direktorius—vargon. Vincas J. Burdulis. Kostiumų rūpintojai— Alg. K. Krasinskas, Elena Gvazdauskaitė, Julė Sinkevičiūtė, Bronė Burdulytė, Ona Miller.

Bilietų platintojai — Darata Sinkevičiūtė ir Vincas Kisielius.

Propaganda ir reklama rūpinsis: Edvardas Grigas ir Aldona Pauliukaitytė, Juozas Krasinskas, Jadvyga Tamulevičiūtė, Rita Keršytė, Irena Baliukonytė, El. Deltuvaitė, Robertas Stevens, Raimundas Daniels, Jonas Paleckas.

Lauksime visų. Neužmirškime dienos nei vietos.

Jaunimo Balsas

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA

WESX — 1230 KILOCYCLES, SALEM, MASS.

Kiekvieną šeštadienį 11 valandą ryto transliuojamos liaudies dainos, muzikos kuriniai, pranešimai, sveikinimai ir kalbos.

Jeigu norite ką nors paskelbti ar pasveikinti, tai siųskite savo pranešimus ir sveikinimus adresu:

LITHUANIAN RADIO HOUR

366 West Broadway **Sout Boston 27, Mass.**

Telefonai: SOuth Boston 8-6608 arba NOrwood 7-1449

Lietuvių Radijo Draugijos

PROGRAMOS

J. P. GINKUS, Direktorius

SEŠTADIENIAIS 2 VAL. POPIET. —:— WWRL 1600 kc

GYVUOJA PER 15 METŲ

Oro bangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai, naujienos, muzika (vietinės žinios, parengimai: koncertai, šokiai, ir t.t. Vestuvės, puotos, liūdni pranešimai)

495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. EVergreen 4-9293

J. P. GINKUS Direktorius — **AD. JEZAVITAS** Muzikos Dir. — **V. UBAREVIČIUS** Pranešimų Dir.

Jau 11-ti metai kai visi klauso—

"Lietuvos Atsiminimų"

RADIJO VALANDŲ

Šeštadieniais, 4:45 - 5:30 val. p.p

Stotis WEVD (New York) — 1330 kil., 107.5 meg.

JACK J. STUKAS, Dir.

1264 White St., Hillside, N. J.

Tel. WAverly 6-3325

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJA ŠVČ. MERGELĖS MARIJOS GLOBOJE

Pirmininkė—Ieva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. SOuth Boston 8-1298.

Vice-Pirmininkė— B. Gailiūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass.

Protokolų sekretorė — Stefanija Overkienė, 555 E. 6th St., So. Boston, Mass.

Finansų sekretorė — B. Cūnienė, 409 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. SO 8-0948.

Iždininkė — Ona Šiaurienė, 51 Tampa St., Mattapan, Mass.

Kasos globėja — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.

Tvarkdarė — M. Matejoškienė, 866 E 5th St., So. Boston, Mass.

Draugija savo susirinkimus turi kas antrą mėnesio antradienį, 7,30 v.v. parapijos salėje, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų sekretorę.

JOHN DERUHA, M. D.

Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas.

Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9. Mokslus baigęs Europoje

128 E. 86th ST., NEW YORK CITY

Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

DĖMESIO LONG ISLAND'O LIETUVIAMS

Amerikos Lietuvių Piliečių Klubas, Port Jefferson'e, maloniai kviečia visusLongs Island lietuvius atsilankytį klubo svetainę (Midlane Road, Port Jefferson) gruodžio mėn. 2 dieną 4 val. po pietų, į ruošiamą Lietuviškų Filmų (movie) Vakarą. Filmas rodys visiems žinomas ponas Motuza. Atsilankiusieji tikrai nesigailės, nes pamatys tai, ko dar gal būt savo gyvenime nėra matę.

Ši filma Amerikoj jau buvo rodoma net 600 vietų ir visur turėjo didelį pasisekimą.

Ruoškitės! Laukiame!

Amerikos Lietuvių Piliečių Klubas

SPORTAS

Krepšinio sezono atidarymas

Nors šiek tiek pavėluotai, bet vis dėlto Lietuvių Atletų Klubo krepšininkai, 17 d. (šeštadienį) 7 val. v. atidarys šių metų krepšinio sezoną tarpmiestinėmis krepšinio rungtynėmis (lietuvių) Brooklynas-Bostonas. Bostoną atstovaus Bostono Lietuvių Sporto Klubas, kurio pirmininku yra Albinas Valkavičius; Lietuvių Atletų Klubą — Bagdonas, Daukša, Kligys, Landsbergis, Mikulskis, Narbutas, Ruzgas, Kreivėnas, Oślapas Alg.

Rungytnės įvyks Klasčiaus salėje, Maspeth, N. Y. Po rungtynių — šokiai grojant populiariam lietuvių orkestrui.

LAK yra užplanavęs šiais metais žaisti keliolika krepšinio rungtynių su artimos ir tolimos New Yorko apylinkės lietuvių krepšinio vienetais. Netolimoje ateityje krepšinio mėgėjai matys LAK prieš Michell krepšininkus. Nors beveik visus lietuvių krepšinio vienetus daugiau ar mažiau paveikė šaukimas į kariuomenę jaunų vyrų, tačiau jaunoji karta, žengdama į sceną ,žada parodyti, kad ir ji yra tikrai pribrendusi užimti savo senesniųjų draugų vietas aikštėje.

LAK vadovybė ir krepšininkai maloniai kviečia visą lietuviškąją visuomenę, kaip senuosius Amerikos lietuvius, taip ir buvusius "dypukus" tą vakarą atvykti į Klasčiaus salę ir moraliai bei materialiai paremti sportininkų pastangas tobulėti sporte bei pamatyti šių dviejų didelių lietuvių kolonijų sportinę kovą. Kas laimės? Bostonas ar Brooklynas? **S.**

GERA STALO TENISO PRADŽIA

Lapkričio 7 d., 8 v. v. Lietuvių Atletų Klubo patalpose, 168 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y. įvyko pirmosios New Yorke lietuvių stalo teniso rungtynės. Lietuviai —stalo tenisininkai užregistruoti žaisti DAFB (GASA) stalo teniso pirmenybėse. Tai ir buvo pirmojo rato pirmenybių rungtynės, kurias lietuviai, nors sunkiai, bet tikrai pelnytai laimėjo pasekme 5:4. Per šais rungtynes pasiekta 442:439 sviedinių, setų santikis — 13:11. Atskiros partijos taip atrodė:

Garunkštis, Bronius —Baumann, Otto — 21:13; 21:17.

Daukša, Algirdas — Ruf, E. — 21:15; 10:21; 15:21.

Volskis, Edvardas — Gregoleit, P. — 21:19; 7:21; 18:21.

Bagdžiūnas, Antanas — Schmidt, E. — 14:21; 18:21.

Ruzgas, Algirdas — Jablonski, S. — 21:18; 17:21; 21:18.

Vakselis, Leonas — Ruene, G. — 21:13; 21:13.

Dvejetų pasekmės:

Garunkštis - Daukša — Baumann, Ruf — 18:21; 21:10; 21:19.

Volskis, Vakselis — Gregoleit, Ruene — 21:17; 22:24; 21:18.

Bagdžiūnas, Ruzgas — Schmidt - Jablonski — 21:15, 17:21; 13:21.

Kadangi LAK patalpos neleidžia (dėl mažumo) žiūrovams dalyvauti, todėl teks mūsų stalo teniso mėgėjams - žiūrovams kol kas pasitenkinti pranešimais spaudoje. Antrojo rato rungtynės prieš N. Y. Soccer Club įvyksta XI. 9. Šių rungtynių pasekmės bus praneštos sekančiame šio laikraščio Nr.). XI. 7 d. lietuvių priešininku buvo Pfaelzer S. C. — šių pirmenybių favoritas. **A. V.**

Antroji stalo tenisininkų pergalė

Lapkričio 9 d. įvyko antrojo rato stalo teniso (DAFB) lygos pirmenybių rungtynės tarp lietuvių ir Blau-Weiss' klubų. Lietuviai šias rungtynes laimėjo "sausai" — 9:0.

Atskiri susitikimai taip atrodė:

Garunkštis - Hoenigmann— 21:9; 21:14.

Daukša - Erker G. — 21:11; 21:12.

Volskis - Erker, A. — 22:24; 21:14; 21:15.

Bagdžiūnas - Morscher — 21:19; 21:9.

Ruzgas - Tkachenko — 21:-7; 21:17.

Vakselis, L. - Jonke — 21:12; 21:10.

Dvejetai:

Garunkštis - Daukša — Hoenigmann - Erkner, G. — 21:-12; 21:14.

Volskis - Vakselis, L. —Erkner A. - Morscher — 18:21; 23:21; 21:17.

Bagdžiūnas - Ruzgas —Tkachenko - Jonke — 21:17; 21:16.

Kitos rungtynės — Troggs Neck stadione, Bronx šį penktadienį. **S.**

LSK - Schlessier S. C.— 13:0 (7:0)

DAFB lygos pirmenybių paskutinysis narys — Schlessier, pereitą sekmadienį (XI. 11), savo aikštėje turėjo priimti nemalonų pralaimėjimą iš Lietuvių Sporto Klubo futbolo vienuolikės. Sprendžiant iš pasekmės, atrodytų, kad šeimininkai nebuvo lygiaverčiai LSK priešininkai ,tačiau stebėjusieji šias rungtynes turėjo pripažinti, kad Schlessier kovojo iki paskutinės minutės ir rungtynėms besibaigiant įvykdė net keletą rimtų St. Kligio vartų puolimų, ir nedaug tetrūko, kad būtų pasiekę garbės įvarčio. LSK žaidė tokios sudėties: St. Kligys; Modzeliauskas, Simonavičius Ch.; Jegeris, Steponavičius (II kel. - Saldaitis), Kligys Vėt.; Simonavičius Jonas (II keliny - Steponavičius); Kalašinskas, Adomavičius, Jokubaitis ir Gražys.

Ištisas 11 minučių LSK vis negalėjo, kaip sako, "rasti savęs" (reikia pripažinti, kad tai yra jau beveik įprotis) ir tik 12 min. lietuvių naudai priteisiamas baudinys (11 m.), kuri Adomavičius "rekošetuoja" į kairįjį virpstą ir 14 min. Kalašinskas, o 17 min. Gražys pakelia pasekmę iki 3:0. 21 min. iš puikiai paduoto Gražio kampinio Jokubaitis galva šauna 4-jį. Toliau Jono Simonavičiaus, Kalašinsko ir Adomavičiaus nelaikomi šūviai užbaigia kėlinį 7:0.

Jau 51 min. Kalašinsko gražus šūvis pakelia pasekmę iki 8:0, o Adomavičius iš 16 m baudos smūgio padidina ligi 9:0. Jegeris šauna stiprų aukštą smūgį vartų link, kurį priešininko galva įšauna sau į vartus, taigi jau 10:0. Vėl Kalašinsko ir Adomavičiaus gerai nutaikyti smūgiai teisėjo įrašomi kaip 11 ir 12 įvarčiai. 88 min. Jokubaitis baigia įvarčių seriją 13:0 į kairįjį kampą. Šių rungtynių laimėjimas dar labiau sustiprina LSK pirmąją vietą lygos lentelėje su 12:0 taškų ir 35:5 įvarčių santykiu. Nors Schlessier aikštė ir nearti nuo Brooklyno, tačiau lietuvių žiūrovų buvo suvažiavęs gausus būrys. Į rungtynes atsilankė taip pat vice-konsulas Stašinskas su ponia.

Al. Vakselis

Lygos (DAFB) futbolo pirmenybių lentelė 1951. XI. 11

Lietuviai (LSK)	6	6	0	0	35:5	12:0
Schwaben S. C.	6	4	2	0	25:6	10:2
Magyar S. V.	7	4	2	1	13:12	10:4
Minerva S. C.	5	4	0	1	20:11	8:2
Spfr. Passaic	6	3	2	1	20:13	8:4
Calabria N. Roch.	6	3	1	2	6:10	7:5
Kollsman S. C.	5	1	2	2	11:14	4:6
Brookl. Wanderers	6	1	2	3	11:14	4:8
White Plains	6	2	0	4	10:19	4:8
College Point	6	2	0	4	7:17	4:8
G. A. A. C.	7	2	0	5	15:16	4:10
West New York	5	1	1	3	6:12	3:7
Schlessier S. C.	7	0	0	7	8:36	0:14

Aukščiau minėtus 35 įvarčius lietuvių naudai pelnė: Adomavičius — 11; Kalašinskas ir Gražys po 8; Jokubaitis — 4; Kligys V., Sabaliauskas, Jegeris ir Jonas Simonavičius po 1.

Futbolas šį savaitgalį

Amerikos Mėgėjų Taurės antrojo rato futbolo rungtynės įvyks sekmadienį, lapkričio 18 d. 2:30 v. p.p.p. Arctic Oval aikštėje (490 Johnson Ave.), prieš stiprią German-Americans S. C. komandą. Priežaismis 12:45 v. p.p.

LSK reiškia širdingą padėką visiems futbolo žiūrovams už gausią moralinę paramą rungtynių metu ir prašo, kad ir ateityje taipgi nepamirštų lietuvių komandos rungtynių. **LSK**

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

K. Škėma, Bostono šachmatų meisteris, sekmadienį lapkričio 18 d., 5,30 val. po pietų, Liet. Atletų klubo patalpose, 168 Marcy Ave., Brooklyne duos prieš neribotą dalyvių skaičių šachmatų simultaną. Norintieji dalyvauti prašomi atsinešti savo šachmatus.

Pietų Australijos pirmenybėse, Romanas Arlauskas užėmė antrą vietą, surinkęs 4½-1½ taško. Laimėjo latvis Endzelins su 5½-½. Endzelins jau antrus metus laimi Pietų Australijos pirmenybes. 1949 m. Pietų Australijos meisteriu buvo R. Arlauskas.

Victorijos pirmenybes (Australija) laimėjo latvis Ozols, kuris Victorijos meisterio titulą turėoj ir 1949 m. Pernai jis buvo antruoju po Crowlio.

Quebeco provincijos pirmenybėse buvo 16 dalyvių. Laimėjo Dr. Rauch, surinkęs 5½-½ taško. Osias Bain, Shillow (neseniai atvykęs iš Švedijos) ir lietuvis Ignas Žalys, iš Montreal'o, po 5-1 taškų.

Toronto Vytis pralaimėjo pirmas pirmenybių rungtynes prieš estus 2-4.

Vaitonis - Kuttis 1-0, Matusevičius - Rose 1-0, Paškauskas Anto 0-1, Stepaitis-Uttopaert 0-1, Rimas - Kaldver 0-1 Sirutis-Vesingiit 0-1.

Tautvaišos - Vaitonio rungtynės neįvyko, nes Chicagos šachmatininkai į Toronto sporto šventę nenuvyko.

Chicagos šachmatininkai renkas kas šeštadienio vakaras į R. Estkos kavinę, 1635 W. 63 Sa. Numato dalyvauti tarpklubinėse rungtynėse ir pradėti savo individualinį šachmatų turnyrą.

Bostono lietuviai pradėjo Metropolitan Lygos rungtynes, pralaimėdami prieš Cambridge YMCA 1-4. Laimėjo tik V. Kubilius, įveikęs prof. J. A. Coolidge. Komandai labai atsiliepia K. Škėmos netekimas. Pernai lietuviai laimėjo prieš Cambridge 3½-1½ i r 4½-½. Šiemet Cambridge komanda sustiprinta Boylston klubo žaidėjais (H. Daly, S. Rubinow) ir panašu, kad iškops į pirmą vietą.

DYKAI DYKAI

Išbandymas, kurie kenčiate minėtus skausmus. REUMATIŠKUS SKAUSMUS, RANKŲ, KOJŲ SKAUDĖJIMO IR TIRPIMO, NEURALGIJĄ, NUOVARGĮ, DIEGLIUS. Jeigu tamsta įvertini savo sveikatą ir ją brangini, tai tuojaus parašyk savo vardą, pavardę ir antrašą ir siusk šį garsinimą dėl naujai pagerintos Deksnio Galingos Mosties. Aplaikysi be jokio mokesčio, pavartojęs savaitę laiko, jeigu nesijaustum stipresnis ir sveikesnis, ir negelbėtų jums, tada grąžink mums likusią ir jums daugiau niekas nekainuos. Mes žinom, kad tūkstančiams pagelbėjo, pagelbės ir tamstai. Užtikrinam pasekmes.

Kreivas, šleivas ar palinkęs
Ar nuvargęs, dreba kinkos,
Ar į kuprą susimetęs,
Reumatizmą sirgti pratęs,
Deksnio Mostim tepk gerai, —
Išnyks skausmai kaip garai.

Yra senas ir teisingas priežodis: kas tepa, tas ir važiuoja. Tad jeigu nori važiuoti, tai ir tepk ir vėl tepk su Deksnio Galinga Mostim.

DEKEN'S PRODUCTS
P. O. Box 666
Newark 1, N. J.
(66)

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

P. T. BAGDONAVIČIUS, M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
185 Clinton Avenue
Brooklyn 5, N. Y.
Tel. MAIN 4-2329
Priėmimo valandos:
Kasdien 2—4 ir 6—9 p.p.
Šeštadieniais 10—12 ryto ir susitarus.

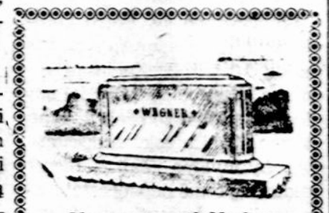

Monuments and Markers
Cemetery Lettering
NASHUA MONUMENT CO.
83 Kinsley St. Tel. 2155-W
Nashua, N. H.

Dykai išbandymas
REUMATIŠKŲ SKAUSMŲ ARTHRITIS

Jei dar niekad nevartojai ROSSE TABS nuo raumenų skausmų tankiai susijusių su reumatizmu, arthritis ir neuritis, tai kodėl juos nebandyti **šiandien** mūsų išlaidomis? Juos tūkstančiai vartoja jau virš 25 metų.

Šio laikraščio skaitytojams vaistai siunčiami dykai.

Mes kviečiame jus juos išbandyti. Leiskite atsiųsti jums siuntinį **24 tablėtes** dykai. Jei nepilnai būsite patenkintas gaunama pagalba, grąžinkite likusią dalį ir už tai nebūsite mums skolingas. Bandymas nekainuos jums nė vieno cento. NESIŲSKIT PINIGŲ. Tik tuojau atsiųskite savo vardą, pavardę ir adresą.

ROSSE PRODUCTS CO.,
Dept. X-3
2708 Farwell Ave., Chicago 45, Ill.

NEBŪK ŽILAS

Stebūklingos gyduolės, kurios panaikina žilumą, plaukų slinkimą ir plaiskanas. Šias gyduoles privalėtų turėti kiekvienas, kuriam žyla, slenka arba pleiskanuoja plaukai. Jos atitaiso žilus plaukus koki buvo, bet nėra dažai. Nėra nieko už jas geresnio iki šiol išrasta. Kreipkitės neatidėliodami ilgiau. Kaina $2.00. Jeigu nebūsite pilnai patenkintas, jums pinigai bus sugrąžinti.

Pasarga: — Jeigu atsiųsite kainą su orderiu, tai mes paštą užmokėsime. Arba galima užmokėt paštoriui kaip atneš vaistus.

FLORAL HERB CO.
Dep. 9
Box 305, Clinton, Indiana

Parduodam Namus

Turime gerų namų pardavimui — Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomuojame kambarius ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose— greitai ir gerai.

J. P. MACHULIS
Real Estate & Insurance
8656 85th St., Woodhaven 21, N. Y.
Tel. VIrginia 7-1896

PARDUODAMI NAMAI

MASPETH, L. I. Visi turi po tuščia florą dviem šeimom su 11 kambarių, aliejum apšildomi — $6990. Panašus namas, tik mūrinis, kainuoja $14.000.

JAMAICA NORTH, tarp 8 Ave. ir BMT Sub, visas tuščias dviem šeimom mūrinis namas su balkonais (porčiais), 2 automobiliams garažas, apšildomas — $15.500.

Taipgi turime visokių namų, visose miesto dalyse, senų ir naujų.

B. ZINIS
361 Union Ave., Brooklyn, N. Y.
REpublic 9-1506
EVergreen 4-3487

ALAVIJA

Alavija (Alijošius) yra gera nuo vidurių nemalimo, užkietėjimo, malšinimo gumbo ir dieglių, jeigu galva skauda nuo netikusio maisto arba jautiesi prarūgęs, apsunkintas. Paimk Alavijos grūdelių ne daugiau kaip žirnio didumo, sukramtyk gerai ir nuryk, arba sutarpyk Alaviją vandenyje ir išgerk. Pramuš kad ir kiečiausius vidurius. Alavijos svaras $2.50. Mažiau perkant 6 uncijų už $1.00. Prisiunčiam į jūsų namus.

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway
South Boston 27, Mass.

ŠVĘSDAMI

sukaktuves, vestuves ar sulaukę naujagimio, nepamirškit gero fotografo. Nuotraukos kiekviena proga kiekvienam prieinama kaina.

DON ŠULAITIS
600 Willoughby Ave.
Brooklyn 6, N. Y.
Tel. EVergreen 7-8137

LAIDOJIMO BIURAI

New Yorke

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(Armakauskas)
Graborius—Balsamuotojas
Moderniška Koplyčia
423 Metropolitan Ave.,
Brooklyn, N. Y

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(Bieliauskas)
Laidotuvių Direktorius
Notary Public
660 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
Graborius—balsamuotojas
231 Bedford Avenue,
Brooklyn, N. Y.

Tel. VIrginia 7-4499
F. W. Shalins
(Šalinskas)
Laisniuotas Graborius
Suteikiam Garbingas Laidotuves
— $150 —
KOPLYČIĄ SUTEIKIAM NEMOKAMAI
84 - 02 Jamaica Avenue,
Woodhaven, N. Y.

Bostone

S. Barasevičius ir Sūnus
FUNERAL HOME
254 W. BROADWAY
South Boston, Mass.
JOSEPH BARASEVIČIUS
Laidotuvių Direktorius
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermenims dykai
Tel. SOuth Boston 8-2598
AVenue 2-2184

CASPER
FUNERAL HOME
187 DORCHESTER STREET
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermenims dykai
Tel. SO 8-1437
SOuth Boston 8-3960

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 EAST BROADWAY
South Boston, Mass
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį.
Koplyčia šermenims dykai
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
SOuth Boston 8-1602

WAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
(NOTARY PUBLIC)
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis.
Kainos tos pačios ir į kitus miestus
Reikale kreipkite: Tel. TR 6-6434

Telefonas: EVergreen 4-8934
PARAMOUNT BAR & GRILL
STANLEY MIŠIUNAS IR SŪNUS EDWARD MIŠIUNAS
SAVININKAI
Lietuviška Užeiga, kur visi myli užeiti.
Pavieniai ir su šeimom, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti.
Importuoti konjakai - Užkandžiai - Televizija - Muzika - Sportas
502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

UŽSISAKYKITE TONIKO PAS MUS
Pristatom geriausį toniką
Piknikams, Vestuvėms,
Krikštynoms ir Visokiems
Parengimams.
Kainos prieinamos.
Myopia Club Beverage Co.
GRAFTON AVE., ISLINGTON, MASS.
Tel. Dedham 1304-W
PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

J. CORONIS & SON
FURNITURE CO.
168 W. PEARL ST., NASHUA, N. H. Tel. 4008
Mažos rendos — Mažesnės kainos
Veltui pristatymas — Išsimokėjimui
Ateikite į krautuvę, kurioje garantuotas sutaupymas

Patenkino Brocktoniečius
per 50 metų, teikdama anglius ir aliejų.
Parduodame
Ledą-Anglius-Coke-Aliejų-Oil Burnerius
BROCKTON ICE & COAL CO.
27 Lawrence St., Brockton, Mass.
Tel. 189

BŪKIME SPAUDOS PLATINIMO APAŠTALAI!
Skaitykime patys Darbininką ir kitus raginkime skaityti.

SO 8-2712 Res. BIG 9013
Dr. J. C. Seymour
LANDŽIUS
Lietuvis gydytojas ir chirurgas
Naudoja vėliausį, X-Ray aparatą
Pritaiko akinius
534 E. BROADWAY
South Boston, Mass.
Valandos: 2 iki 4 ir 7 iki 8.

Kitur

W. J. CHISHOLM
GRABORIUS
"Asmeniškas Patarnavimas"
331 SMITH ST.
PROVIDENCE, R. I.
Telephone.
OFISO: DEXTER 1952
Namų: Pl. 6236

Įvairūs skelbimai

Albert Th. Dana
LIETUVIS ADVOKATAS
119-17 Hillside Ave.
Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. VIrginia 9-4882

A. J. NAMAKSY
Office Tel. SO 8-0948
Real Estate & Insurance
409 W. BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Res. 37 Oriole Street
WEST ROXBURY, MASS.
Tel. PA. 7-0402-M

Darbininkas
AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ LAIKRAŠTIS

NEW YORKO NAUJIENOS

Kitą savaitę, dėl Padėkos Dienos šventės, išeis tik vienas "Darbininko" numeris savaitės pradžioje viena diena vėliau.

Operos sol. Fel. Pupėnaitė-Vasiliauskienė
ir Apreiškimo parapijos choras dainuos Tėvų Pranciškonų vienuolyno pašventinimo iškilmėse, Brooklyno Apreiškimo parapijos salėje, gruodžio 9 d.

Visi maloniai kviečiami
dalyvauti JAV Liet. Bendriuomenės šventėje, kuri įvyks lapkričio 18 d. sekmadienį, 11 val. Apreiškimo parapijos bažnyčioje, Brooklyne, iškilmingos pamaldos. Jas laikys J. E. vysk. V. Brizgys. 2 val. p.p. Statler viešbutyje, 7th Ave. ir 32nd St. kampas, prie Pennsylvania Sta., bus JAV Liet. Benruomenės šventės programa. Kalbės JAV centrinių liet. organizacijų atstovai, giedos jungtinis New Yorko ir New Jersey lietuvių choras, op. solistė V. Jonuškaitė padainuos keletą dainų, o Stasys P i l k a paskaitys liet. rašytojų kūrinių.

Bernardas Brazdžionis
šiuo metu lankosi Brooklyne, norėdamas pasitarti su čia gyvenančiais lietuviais rašytojais dėl savo ruošiamos lietuvių rašytojų prozos antologijos.

Be to, jis rūpinasi parengti ir tarptautinę poezijos antologiją.

Išrinkti mokytojų atstovai
Lapkričio 10 d. Apreiškimo parapijos salėje įvykusiam Lietuvių Mokytojų Sąjungos New Yorko skyriaus narių susirinkime išrinkti atstovais į švietimo ugdytojų konferenciją (New Yorke): O. Tercijonienė, E. Putvytė, S. Vaškys, M. Šaulienė, M. Banaitienė, A. Dumbrienė ir A. Samušis, kandidatais lieka: A. Masionis, J. Kundrotas, F. Vilimaitė.

Paaiškėjo, kad New Yorke yra 70 mokytojų: tačiau dar čia neįskaitomi tie, kurie nėra registruoti ir nėra įsijungę į aktyvesnę veiklą. Vadinas, jei visi atsilieptų, tai susidarytų netoli šimto. Ir tikrai būtų laikas visiems pagaliau atsiliepti, nes lietuvybės darbo plotai neaprėpiami, o darbininkų visados nebus per daug.

Vyrų balsų kvartetas
vadovaujamas Alg. Kačanausko, gražiai susidainavęs ir su gausiu dainų repertuaru, pirmą sykį pasirodė viešumai lapkričio 11 d. tautinių korporacijų šventėje, įvykusioje Brooklyno Alliance Hall.

Antrasis kvarteto koncertas bus lapkričio 24 d. Elizabethe kariuomenės šventės minėjimo proga. Kvartete dainuoja: V. Bražėnas, J. Sodaitis, Iz. Ališauskas ir Z. Savukynas.

Savaitinė informacija
apie lietuvių karių veiklą pereitą šeštadienį jau antrukart buvo transliuojama per J. Ginkaus radiją. Pranešimus daro "Kario" redaktorius kap. Simas Urbonas.

Vilius Bražėnas
paruošė spaudai feljetonų rinkinį, pavadintą "Kalorijos ir doleriai", kuriame vaizduojamas tremtinių gyvenima Vokietijoje ir Amerikoje. Knygą leidžia leidykla "Patria."

IŠNUOMOJAMA

Mėsinė ir kolonialinių prekių (grocernė) krautuvė, pilnai įrengta su mašinoms ir trys šaldytuvai. Kreiptis į **Alex Mathews, 256 Union Ave., Brooklyn, N. Y.**

Stasys Pilka,
dramos aktorius, atvyko iš Čikagos ir ruošiasi savo lietuvių rašytojų kūrinių rečitaliui. Svečias apsistojo pas dramos aktorių V. Žukauską. Rečitalis įvyksta lapkričio 18 d. 6,30 v. Alliance Hall.

Gen. konsulas J. Budrys
Mokytojų S-gai New Yorke rašo: "Iš spaudos ir kitokių šaltinių su džiaugsmu stebėjau Lietuvių Mokytojų S-gos susirūpinimą ir rimtas pastangas lietuvybės išlaikyme ir linkiu jūsų svarbiam suvažiavimui pasisekimo."

Konsulas P. Daužvardis,
iš Chicagos, L. Mokytojų S-gai rašo: "Priimkite mano nuoširdžiausius sveikinmus bei geriausius linkėjimus ir tikros pagarbos žodžius."

Mykolo Vaitkaus
novelė, vaizduojanti bolševikinio laikotarpio vieną lietuvių tragedijos epizodą, pavadintą "Čirikšas siaubė", šiomis dienomis išeina iš spaudos. Knygą išleidžia leidykla "Vaga."

Martyno Liuterio
Draugija, Broklyne gyvavusi apie 50 metų ir žinoma kaip viena kairiųjų organizacijų, likviduojasi. Šiuo metu ji dar turi apie 60 narių.

Kadangi ši draugija išmokėdavo savo nariams po 200 dol. pomirtinės, tai nariai nutarė, jog draugiją reikia likviduoti dabar, nes visiems nariams pomirtinių išmokėjimui bus reikalinga apie 12,000 dol., kai tuo tarpu kasoje tėraa $3.000.

Antanas Andriuškevičius,
lietuvis laikrodininkas, turėjęs savo laikrodžių dirbtuvę 245 Union Ave., šiomis dienomis persikėlė į 485 Grand St., (šalia J. Ginkaus saldainių krautuvės).

Vilius Piktkunigis,
73 W. 104 St., New York City, N. Y., įsteigė geriausių New Yorko baldų gamybos, šaldytuvų, dulkių siurblių, televizijos

New Yorko teisininkai
savo susirinkime aptarė organizacinius reikalus ir išklausė V. Sidzikausko paskaitą apie tarptautinę politinę padėtį. Susirinkimas vyko lapkričio 10 d. Povilanskų svetainėje.

M. Liuberskis pradėjo darbą Maironio šeštadieninėje lietuvių mokykloje.

"Lietuvos Atsiminimų "
radijo valandėlė, vad. Jok. Stuko, šeštadienį, lapkričio 17 d., programą duos visą valandą, nuo 4,30 iki 5,30 val. p.p. Pirmas pusvalandis bus pavestas latvių nepriklausomybės šventei paminėti. Dalyvaus visa eilė latvių operos dainininkų, kalbėtojų ir didžiulis latvių choras. "Amerikos Balsas" dalį programos perduos į Europą.

Lapkričio 24 d., šioje valandėlėje bus paminėta ir Lietuvos kariuomenės šventė. Montažą ruošia Lietuvos valstybės dramos aktoriai — Kazys Vasiliauskas ir Tosca Daubaraitė-Skobeikienė. Dainuos —"Aitvarų" kvartetas, vad. muzikui Alg. Kačanauskui.

Lapkričio 10 d. gražių liaudies dainų sudainavo Bronė Jacikevičienė, mezzo soprano, dainininko Prano Stankūno studijos mokinė.

Lituanistikos dėstymas
Apreiškimo parapijos mokykloje buvo aptariamas lapkričio 10 d. tos mokyklos vaikų tėvų susirinkime. Pranešimus padarė parapijos klebonas N. Pakalnis, tėvų komiteto pirmininkas P. Naujokaitis, dėstomojo personalo atstovė seselė ir kt.

Ryšium su įvykusiu incidentu penktojoje klasėje, mokomojo personalo atstovė pareiškė, kad jis neatstovauja bendro nusistatymo. Ji pabrėžė, kad kitos seselės yra lietuvybei palankios.

Skautų Vyčių
draugovės sueiga šaukiama sekmadienį, lapkričio 18 d., 12 val. 15 min. Apreiškimo parapijos salėje.

Oper. solist. Vladas Ivanauskas
antradienį, lapkričio 13 d., išvyko į St. Mary's ligoninę tolimesniam gydymui. Sveikatos stovis vėl pablogėjo.

Dram. akt. Vitalis Žukauskas
pereitą šeštadienį buvo išvykęs gastrolėms į New Britain, Conn.

S. L. Amerikoje
38 kuopa, BALFo vajaus proga paaukojo 30 dol. tremtiniams šelpti ir R. Jonaitytei gydyti 10 dol. Sektinas pavyzdys ir kitoms kuopoms.

Iš L. K. Darbininko klubo veiklos

LKD Klubo narių susirinkimas įvyko lapkričio 9 d. 8 val. vak. Angelų Karalienės parapijos salėje, Brooklyne.

Susirinkimą vedė J. Žerolis, sekretoriavo S. K. Lukas.

S. K. Lukas padarė pranešimą iš LRK Federacijos New Yorko skyriaus veiklos ir paprašė susirinkimą išrinkti atstovus į katalikų seimelį gruodžio 16 dienai. Atstovais išrinkti — P. J. Montvila, T. Kašuba, M. Razgaitis, M. Yesolaitienė ir J. Bartkevičius.

Apie New Yorko Liet. Tarybos veiklą pranešė J. Žerolis. Jis taip pat pranešė ir apie turėtą Darbininkų Klubo vardu stalą Lietuvių Dienos proga, Dexter Parke. B. Adomaitienės, A. Kuibliaus ir kt. įdėto darbo dėka gautas pelnas perduotas "Darbininko" leidėjams.

Klubo valdyba painformavo susirinkusius, kad gruodžio 9 d. 5 val. p.p. Apreiškimo parapijos salėje įvyks Pranciškonų Vienuolyno ir spaustuvės pašventinimo proga bankietas ir ragino klubo narius jame dalyvauti. J. Bartkevičiui ir M. Yesolaitienei pasiūlius, nutarta tų iškilmių proga leidžiamoje programoje įdėti Klubo vardu sveikinimą. Tam tikslui paskirta 10.00 dol.

Kitais Klubo veiklos reikalais kalbėjo T. Kašiuba, K. Krušinskas, J. Bartkevičius, K. Gagas ir kt. Apsvarstyta priemonės kaip įtraukti daugiau narių į Klubo veiklą. Taip pat pramatyta suorganizuoti Darbo biūrą. Tam reikalui numatyta išrinkti komisiją, kuri susisiūstų su Brooklyno Vyskupijos žinioje esančiu Darbo Biuru ir patalkininkautų bedarbiams lietuviams susirasti darbo. Galutinai šis reikalas išspręsti paliktą kitam susirinkimui.

Ateityje Klubo narių susirinkimai vyks įprastu laiku Angelų Karalienės parapijos salėje. Apie susrinkimų dieną ir valandą kiekvieną kartą nariai bus painformuoti asmeniškai ir per spaudą. Susirinkimas nutarė pareikšti viešą padėką Apreiškimo ir Angelų Karalienės parapijų klebonams už prielankumą ir visokią paramą Klubo veiklai ir leidimą naudotis parapijų patalpomis Klubo susirinkimams bei kitiems parengimams.

Kitas susirinkimas nutarta šaukti gruodžio 14 d., 8 v. vak. Angelų Karalienės parapijos salėje.

BOSTONO ŽINIOS

Iškilminga vakarienė
Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčios remonto užbaigimo proga, įvyks lapkričio 18 d. 5 val. p.p. salėje po bažnyčia, So. Boston, Mass. Užsisakykite bilietus pas parapijos darbuotojus.

"Apsaugok Aukščiausias" — bažnyčioje kas sekmadienį
So. Bostono šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje po pamaldų 10 val. J. Kačinsko vedamas choras labai gražiai pagieda Maironio žodžiais žinomą giesmę "Apsaugok, Aukščiausias, tą mylimą šalį." Šiems laikams giesmė nepaprastai tinka — ji lyg bažnytinis - tautitinis mūsų himnas. Būdami dėkingi chorui, tą giesmę atliekančiam, turėtume tik pasirūpinti, kad pamaldų dalyviai nejudėtų iš savo vietų, kol ta giesmė pagiedama.

Ruošiasi Vasario 16.
A. L. Tarybos Bostono skyrius pradėjo ruoštis iškilmingam Vasario 16 minėjimui. Tuo tikslu, valdybos nariai turėjo susirinkimą, su meninių grupių, būtent: parapijos choro, Dramos, Gabijos choro ir Tautinių Šokių grupės atstovais. Norima pakartoti praeitos Vasario 16-sios meninę programą.

Pasisekęs Vyčių susirinkimas
Lapkrčio 11 d. So. Bostono vyčiai turėjo seniai lauktą įdomų susirinkimą. Sgr. Taddeus Shimkus iš Worcesterio labai gražiai pakalbėjo. Po to svečias su vyčių atstovais buvo pakviestas prie vaišių stalo. kur jaukiai pasidalinta mintimis.

Dr. Juozas Antanėlis — profesorius asistentas
Buvęs 14 metų optometrijos instruktorium Massachusetts College of Pharmacy, Dr. J. Antanėlis, paskirtas profesorium - asistentu toje pat kolegijoje. Ta pačia proga jis paskirtas direktorium Mass. Optometrist Clinic, kuri veikia prie minėtos kolegijos.

Dr. J. Antanėlis nuo jaunų dienų yra mėgiamas dainininkas - solistas ne tik lietuvių, bet ir kitataučių tarpe. Jo profesijos - optometrijos ofisas yra 515 Broadway.

Dailininkas Jonas Tričys
pasveikęs po sunkios operacijos, su šeima išsikėlė gyventi į Lewistoną, Maine. kur gavo darbą vieno lietuvio kepykloje.

Iškilmingas jubiliejinis bankietas
Sofija ir Jonas Glineckai šiomis dienomis švenčia 35 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Šia proga jų giminės ir draugai ruošia jiems pagerbti bankietą sekmadienį, lapkričio 25, 6 val. vak. Strand salėje, 376 W. Broadway, So. Boston. Visos vietos rezervuotos. Pakvietimus - bilietus galima gauti pas komisijos narius: Praną Razvadauską, Stasį Jakutį, Vytautą Vilutį ir kt. Prie įėjimo bilietų nebus. **Rengėjai**

GRAŽUS SVEIKINIMO ATVIRUKAI

"Gabijos" knygynas šiomis dienomis išleido lietuviškais motyvais pieštus sveikinimo atvirukus gimimo ir vardo dienai. Atvirukai yra kelių spalvų, jų 16 komplektas su vokais kainuoja vieną dolerį. Gabija taip pat išleidžia ir puikius kalėdinių sveikinimų atvirukus. Visus šiuos atvirukus piešė dailininkai: Birutė Vilkutaitytė-Gedvilienė, Irena Davydovaitė, Povilas Osmolskis, Vytautas Adamkevičius ir kiti. Sveikinimų atvirukais, tiek vardo, tiek gimimo dienai, tiek ir kalėdiniais, verta jau dabar apsirūpinti. Atvirukai gaunami šiuo adresu: Gabija, 340 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y. (59)

Garbingi svečiai Bostone
T. Marijonų Kongregacijos vice-generolas T. J. Jančius su savo pusbroliu T. Jurgiu Pauliukoniu, Amerikos J. V. provincijolo pavaduotoju, lapkričio 9d. aplankė prel. dr. K. Urbanavičių ir kitus vietos kunigus.

T. J. Jančius lapkričio 12 d. išskrido į Romą perimti naujas pareigas, o T. Pauliukonis palydėjo. Abu yra kilimo iš Lawrence, Mass. Ten jie buvo nuvykę atsisveikinti ir aplankyti T. Jančiaus tėvą, kuris sunkiai serga po tulžies operacijos.

LDS Nauj. Anglijos apskrities suvažiavimas
įvyko So. Bostono lietuvių parapijos pobažnytinėje salėje sekmadienį, lapkričio 11 d. Susirinkimui pirmininkavo V. Paulauskas. Išklausyti pranešimai apie praeitų metų veiklą, pasidalinta mintimis dėl tolimesnės veiklos ir perrinkta toji pati valdyba — Paulauskas, Verseckas ir Zaveskas. Suvažiavimą pagerbė savo atsilankymu T. Pranciškonų Provincijolas T. Just. Vaškys, dvasios vadas kun. J. Vaitekūnas, vietos klebonas kun. Pr. Virmauskis ir kun. K. Mažutis. Nusistatyta kitais metais tokį seimelį sukviesti Norwoode, Mass.

Irena Bričkutė
išskrido į Chicagą aplankyti savo giminių ir iš tremties atvykusių bičiulių. Jei patiksią, tai ten liksianti. South Bostone gyvena jos tėvelis ir brolis.

Antanas Gaputis,
Amerikos laivyno Chief Parachute Rigger, sekmadieniais parvyksta pas savo tėvelius ir uošvius pasisvečiuoti. Jis kaikuriam laikui iš Californijos atkeltas į New Jersey, todėl turi progos tankiai aplankyti savo gimtinę — South Bostoną. Čia jis yra buvęs veiklus Vyčių kuopos pirmininkas.

Bus vaikų eglutė
Kaip kitais metais, taip ir šiais, šeštadeninės mokyklos tėvų komitetas rengia lietuvių vaikams Kalėdų eglutės programą gruodžio 30 d. 4 val. p.p. pobažnytinėje salėje. Bus įdomi programa ir visi kviečiami iš anksto ruoštis.

Šv. Patriko katedroje, New Yorke, klūpo prie altoriaus Aleksandro Ranezay šeima, dėkodama Dievui, kad laimingai atvyko į Ameriką. Ši šeima užbaigia milijoną DP, kuriuos IRO įkurdino kituose kraštuose.

Mokytojų susirinkimas
įvyko praeitą sekmadienį, lapkričio 11 d., mokytojų A. ir V. Vakauzų bute, 40 I St. Lietuvių mokytojų draugijos nariai aptarė aktualiuosius švietimo bei auklėjimo reikalus ir išrinko delegatus į New Yorke rengiamą mokytojų suvažiavimą. Šeimininkai susirinkimo dalyvius gražiai priėmė bei vaišino. Numatyta ateity susirinkimus daryti privačiuose mokytojų butuose. Draugijos nariais yra kviečiami būti visi lietuviai mokytojai. Kurie dar nėra įsiregistravę, yra prašomi pranešti savo adresus dr--jos sekretoriui Vl. Kulbokui, 29 Story St. ,So. Boston. Per šių mokslo metų sezoną draugija organizuos savo nariams Bostono kultūrinių institucijų lankymą, rengs aktualiais klausimais paskaitas ir viešą motinos dienos minėjimą.

Gražios vaišės
Lapkričio 8 d. po savo mėnesinių pamaldų sodalietės surengė puikias vaišes, kuriose buvo pagerbti abu parapijos vikarai kunigai Albertai—Abračinskas ir Kontautas jų vardadienio proga. Vaišėse dalyavo ir klebonas kun. Pr. Virmauskis. Sodalietės apdovanojo varduvininkus rožių puokštėmis.

Vertinga auka
Atminimui a. a. Aleksandro Stygos, palaidoto iškilmingai lapkričio 9 d., žmona, dukterys ir sūnus nupirko gražią mišių taurę ir prašė ją perduoti kokiam taurės reikalingam misijonieriui.

Mirė
Lapkričio 12 d. mirė Kotryna Motonienė (Romanskaitė), 70 metų, gyvenusi 65 Marine Rd. Amerikoje išgyveno 46 metus. Paliko du sūnu, vieną dukterį, brolį ir seserį. Palaidota lapkričio 15 d. šv. Benedikto kapuose.

Gimė
Lapkričio 11 d. pakrikštytas Algis - Jonas, sūnus Albino ir Janinos (Martinaitytės) Liaubų, gyv. 180 W. 7th St.

Tą pačią dieną pakrikštytas Povilas, sūnus Stasio ir Lelijos (Juodeikytės) Sinkų, gyv. 112 Pleasant St. Dorchester, ir

Jokūbas - Russel, sūnus Antano Juozo ir Irenos (Krauzaitės) Kučinskų. gyv. 564 E. 2nd St. So. Boston.

Prof. I. Končius tebėra ligoninėje
Carney Hospital So. Boston prof. I. Končių galima aplankyti kiekvieną šiokiadienį 7-8 val. vak., o šventadieniais 2-3 ir 7-8 val. vak. Guli 4 aukšte, 404 kambary.

Sekmadienį, lapkričio (November) 18 d., 6,30 val. vak.,

PUNKTUALIAI

ALLIANCE HALL

195 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

po daugelio metų pirmam pasirodyme New Yorke, Kauno Valstybinio Teatro ir Chicagos Lietuvių Teatro

A K T O R I U S - R E Ž I S I E R I U S

STASYS PILKA

duos lietuviškos linksmos ir graudžios nuotaikos

VAKARĄ

PROGRAMOJE: LIETUVIŲ RAŠYTOJAI IR SCENOS VEIKALAI

Talkininkauja Vilniaus Valst. Operos solistė

FELICIJA PUPĖNAITĖ - VASILIAUSKIENĖ

ir Kauno Valstybinio Radiofono pianistas **ALEKSAS MROZINSKAS.**

Po vakaro, grojant A. Macelio orkestrui, š o k i a i

Bilietų kaina — $1,25.

Bilietai gaunami: pas J. Ginkų, 495 Grand St., Brooklyn, N. Y., "Gabijoj", 340 Union Ave., Brooklyn, N. Y. ir prie įėjimo.